

PRIMORSKI DNEVNIK

Požnina plačana v gotovini
Abb. ostale i grupe

Cena 150 lir

Leto XXXI. Št. 302 (9304)

TRST, torek, 30. decembra 1975

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Doberdob» v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužjeni Evropi.

VLADNI ODLOKI ZA INDUSTRIJO IN JUG KMALU PRED PARLAMENTOM

La Malfa, Andreotti in Donat Cattin bodo danes obrazložili vladne ukrepe

Socialisti zavračajo republikanske obtožbe in pravijo, da bo v parlamentu lahko vsako povedal svoje stališče do vladne gospodarske politike

RIM, 29. — Kljub temu da še vedno traja ostra polemika med vladnimi strankami o ukrepih, ki jih je vlada sprejela na zadnji seji, o preureditvi industrije in za pomoč Jugu, si vendar med vsemi strankami, tudi opozicijskimi utira pot pripravljenosti, da bo treba te vladne ukrepe v parlamentu korenito spremeniti, da bodo vsaj delno ustrežali potrebni po izboljšanju gospodarskega položaja in zagotovitvi zaposlitve.

Podpredsednik vlade La Malfa, proračunski minister Andreotti in minister za industrijo Donat Cattin bodo imeli jutri dopolne v palači Chigi fiskalno konferenco, na kateri bodo obrazložili značaj in načela, ki navedujejo sprejete vladne ukrepe »za usklajevanje industrijske politike in preureditve industrijske proizvodnje, kakor tudi za določitev smeri izrednih ukrepov za Jug za prihodnje petletje«.

Priznajo, da bodo predstavniki vlade na jutrišnjih fiskalnih konferencah kaj več povedali, kot so povedala poročila o vladni seji, na kateri so sprejeli dva važna ukrepa, ki dolocata skupno 25.000 milijard lir pomoči. Vlada sicer še ni sestavila dokončnega besedila za konskilske odloke, ki jih bo takoj po končanem božičnih in novejnih praznikih parlamentarcev predložila v obravnavo zbornici in senatu.

V zadnjih dneh je prišlo do ostre polemike med socialisti in republi-

kanca. Prvi ostro kritizirajo vladne ukrepe in jih označujejo za neučinkovite, drugi pa očita socializem, da se bojijo sedanega vladnega delovanja, češ da prejšnje vlade, v katerih je PSI neposredno sodelovala, niso bile v stanju kaj takega narediti. Za to polemiko se skrivajo tudi nevarnosti skorajšnje vladne krize, ki so jo napovedali socialisti takoj po njihovem kongresu, ker menijo, da vlada KD - PRI ni dovolj močna, da bi lahko kljubovala sedanemu političnemu in gospodarskemu položaju, zlasti pa ne veliki gospodarski krizi in nevarnosti povečanja brezposelnosti. Za rešitev teh vprašanj, pravijo socialisti, je treba sestaviti bolj reprezentativno in močno vlado. V polemiko so se vključili tudi socialdemokrati, ki podpirajo vlado od zunaj. Tudi za socialdemokrate, vsaj za velik del njihovih voditeljev, ukrepi, ki jih je vlada sprejela za pomoč industriji in Jugu ne jamčijo, da bo napove-

dan denar pravilno izkoriščen, da se zagotovi delavcem zaposlitev. Član tajništva socialistične stranke Manca je danes dal izjavo, v kateri pravi, da so socialisti že povedali in da to svoje stališče potrjujejo, da ne nameravajo zaostrovanju polemike z republikanci, ki naj bi služila za alibi tistim, ki nosijo največjo odgovornost za sedanji položaj, se pravi krščanski demokraciji. Kljub temu pa, poudarja Manca, je treba trditve tajnika PRI Biasini odločno zavrniti. Ni mogoče molčati na obtožbe da socialisti strukturalizirajo sedanji položaj in vladne ukrepe za pomoč industriji in Jugu zaradi skorajšnjega kongresa stranke. Manca pravi, da tega ni mogoče očitati socialistom, ki so v zadnjih mesecih pokazali izreden čut odgovornosti s podporo vladi, ki je neprimerna in nesposobna, da se spoprime s sedanjo gospodarsko krizo.

Član socialističnega tajništva očita republikancem in demokristjanom, da niso hoteli upoštevati socialistične zahteve in predloge tako v pogledu dveh omenjenih ukrepov, kot o splošni gospodarski politiki, ki bi jo bilo treba voditi. Zato Manca obtožuje republikance, da sku-

šajo s svojo polemiko osamiti socialistično stranko in s tem postati verižni člen morebitnega dogovora med KD in KPI. Toda kritike, ki so jih socialisti, komunisti in sindikati namenili vladnim odločitvam o gospodarstvu dokazujejo, da takšni politični manevri nimajo nobene možnosti za uspeh. Sicer pa dodaja Manca, bo razprava v parlamentu nudila priložnost, da vsakdo pojasni svoje stališče predvsem glede vladne politike, ki gre, po našem mnenju, po stari neprimerni poti in ki jo je treba spremeniti. Ni mogoče molčati na obtožbe da socialisti strukturalizirajo sedanji položaj in vladne ukrepe za pomoč industriji in Jugu zaradi skorajšnjega kongresa stranke. Manca pravi, da tega ni mogoče očitati socialistom, ki so v zadnjih mesecih pokazali izreden čut odgovornosti s podporo vladi, ki je neprimerna in nesposobna, da se spoprime s sedanjo gospodarsko krizo.

Drugačnega mnenja je član vodstva PSDI poslanec Giesi, ki opozarja svoje kolege, da nihče ne sme zanemarjati dramatičnega položaja v državi in iskati z vsemi sredstvi, kako bi zvrtili vlado. Meni tudi, da se lahko razumejo nekatera ostra stališča zlasti v sedanjem predkongresnem obdobju nekaterih strank, da pa je treba le proučiti možnost, ali je še možna vladna večina med demokristjani, socialisti, socialdemokrati in republikanci in ali bo mogoče v okviru te večine uresničiti povezavo med socialističnimi silami.

Vladno posredovanje v sindikalnem sporu letališkega osebja in zveze pilotov

RIM, 29. — Podpredsednik vlade minister La Malfa je skupaj s podtajnikom Manfredijem Boscom in ministrom za delo Torosom sprejel odločitev o sindikalnem sporu letališkega osebja (FULAT) ter samostojno odločitev o sindikalnem sporu letališkega osebja (ANPAC). Orazil jim je posredniški vladni predlog za rešitev spora, ki se vleče že v nedogled in je delno ohromil italijanski sistem letalskih prevozov.

Po predlogu La Malfa, naj bi izdelali delovno pogodbo, deloma pa ločeno delovno pogodbo, ki bi jo dva sindikata podpisala prav tako deloma skupno, deloma pa ločeno. Predstavniki FULAT so takoj po sestanku izjavili, da se jim zdi predlog negativen in korak nazaj v primerjavi z dogovorom, ki je bil do sedaj s posredovanjem ministra Torosa.

Podpredsednik La Malfa, minister za industrijo in minister za delo, sta danes obrazložila v parlamentu pomen in vsebino ukrepov, ki jih je vlada nedavno sprejela za pomoč industriji in Jugu. Priznajo, da bodo na krščanski demokraciji, ki nosijo največjo odgovornost za sedanji položaj, se pravi krščanski demokraciji. Kljub temu pa, poudarja Manca, je treba trditve tajnika PRI Biasini odločno zavrniti. Ni mogoče molčati na obtožbe da socialisti strukturalizirajo sedanji položaj in vladne ukrepe za pomoč industriji in Jugu zaradi skorajšnjega kongresa stranke. Manca pravi, da tega ni mogoče očitati socialistom, ki so v zadnjih mesecih pokazali izreden čut odgovornosti s podporo vladi, ki je neprimerna in nesposobna, da se spoprime s sedanjo gospodarsko krizo.

Drugačnega mnenja je član vodstva PSDI poslanec Giesi, ki opozarja svoje kolege, da nihče ne sme zanemarjati dramatičnega položaja v državi in iskati z vsemi sredstvi, kako bi zvrtili vlado. Meni tudi, da se lahko razumejo nekatera ostra stališča zlasti v sedanjem predkongresnem obdobju nekaterih strank, da pa je treba le proučiti možnost, ali je še možna vladna večina med demokristjani, socialisti, socialdemokrati in republikanci in ali bo mogoče v okviru te večine uresničiti povezavo med socialističnimi silami.

2. januarja kratka seja poslanske zbornice

RIM, 29. — Tukaj so sporočili, da je bila seja poslanske zbornice sklicana za 2. januarja ob 12. uri. Na dnevnem redu bodo samo »sporočila predsednika«. Zvedelo se je, da bodo na kratki seji, ki bo trajala samo nekaj minut, predloženi nekateri nujni ukrepi, ki jih je vlada odobrila na seji 23. decembra. Gre predvsem za zakonske odloke, ki se nanašajo na nekatera pravila, ki zapadejo 31. decembra. Seja poslanske zbornice je bila sklicana zaradi tega, ker mora zbornica vzeti na znanje ukrepe, ki jih je sprejela vlada, najkasneje pet dni po njihovi objavi v Uradnem listu.

De Martino odložil obisk v ZDA

RIM, 29. — Tiskovni urad vodstva PSI sporoča, da se je tajnik PSI Francesco De Martino odločil za ameriški obisk na zadnje dni februarja v ZDA na zadnje dni februarja v januarju. Kot je bilo že sporočeno, bi moral De Martino obiskati ZDA v dneh od 12. do 18. januarja.

RIM, 29. — Vsestranska tajništva sindikatov uslužbencev avtovozniških podjetij in špediterjev CGIL, CISL in UIL sporočajo, da so se dogovorila o novih stvarkih v okviru boja za obnovitev delovne pogodbe. Sferiji bodo stavkali 24 ur v vsej državi od 20. ure 11. do 20. ure 12. januarja in od 20. ure 25. ure 6. ure 27. januarja. Ostalo osebje bo po opravljenem nekaj razloženih stavkih do 24. januarja, 26. januarja pa bo stavkalo ves dan.

NEURADEN OBISK AVSTRIJSKEGA KANCLERJA V SLOVENIJI

Pogovori Kreiskega s Titom in Kardeljem o vprašanju slovenske manjšine v Avstriji

Kljub obstoječim nesoglasjem je Kreisky poudaril obveze, ki izhajajo iz državne pogodbe in obljubil, da jih bo proučil s predstavniki strank - S Titom se je v glavnem pogovarjal o mednarodnih vprašanjih

Avstrijski kancler Bruno Kreisky in Josip Broz - Tito med pogovorom na Brdu pri Kranju.

VČERAJ V PREDSEDNIKOVI REZIDENCI V BRDU PRI KRANJU

Tržaški partizanski pevski zbor obiskal predsednika SFRJ Tita

V odgovoru na pozdrav in voščilo ob novem letu je Tito poudaril pomen sporazuma med sosednjima državama za nadaljnje razvijanje prijateljskih odnosov - Zboru je izrekel priznanje za njegov koncert in poslanstvo

BRDO PRI KRANJU, 29. — 125-članski Partizanski pevski zbor iz Trsta je danes popoldne obiskal predsednika SFRJ maršala Tita v njegovi rezidenci na Gorenjskem in mu pripravil krajski kulturni program iz svojega repertoarja. Koncertu so prisostvovali tudi vodilni slovenski predstavniki.

Predsednika Tita in njegovo ženo Jovanko je v imenu zbora nagovoril njegov najstarejši član Miro Presel. Med drugim je dejal, da smo ob koncu leta, ki odhaja v zgodovino, da pa smo tudi na pragu novega leta, kar daje zboru priložnost, da izreče predsedniku Titu voščila. »Voščimo vam tovariš maršal — je dejal Miro Presel — mnogo sreče in zadovoljstva, da bi še dolgo živeli, da bi še dolgo bili na čelu države in jo vodili v svobodi in miru v nove zarje svobode.« Miro Presel je izrekel še željo, da bi srečno živeli

narodni Jugoslavije in tudi mi Sloveni v zamejstvu. Po nagovoru so predstavniki zboru izročili predsedniku Titu umetniško delo v lesu, izdelek člana zbora Sergia Delmassa, Jovanki pa stala mala pevca - solista v zboru izročila črtno sliko. Jugoslovanski predsednik se je zahvalil za voščila in darilo in dejal:

«Mislim, da imate prav, da je bilo to leto zgodovinsko tudi po tem, da smo rešili zelo važno stvar med nami in italijanskimi državami, da smo se kot sosedje sporazumeli, da bomo živeli naprej, kot morajo sosedje živeti — v prijateljstvu. Vi ste med nami in italijanskim narodom, zelo dober most, ki pa ga skoraj trideset let nismo nikakor mogli zgraditi do kraja. Letos smo ga dokončali in vi, ki ste naša sorojca, boste med nami in Italijani čimboljše tolače naših dobrih odnosov v prihodnje.»

Predsednik Tito je zboru in preko njega zamejskim Slovincem voščil za novo leto, nato pa je skupno z ženo Jovanko in svojimi sledilci z zanimanjem prisluhnil delu programa »Partizanske balade«, ki je bil zbor izvedel ob spremljavi orkestra.

Po koncertu se je predsednik Tito zadržal s pevci partizanskega zbora še kakih dve uri v prisrčnem razgovoru. Predsednik Tito je dejal, da je že vedel za obstoj zbora in za njegovo delovanje ter je pohvalil njegovo petje. Posebej je zboru pripočel, naj prenaša s partizansko pesmijo tradicijo narodnoosvobodilnega boja in rodoljublja na mladino, na sinove in sedaj tudi že vnuke bivših borcev. Izrazil je tudi svoje zadovoljstvo, so v zborovih vrstah tudi italijanski tovariši in pri tem poudaril, da naj zbor še naprej goji bratstvo med slovenskim in italijanskim narodom kar je zelo važno.

Pred slovesom je predsednik Tito potem, ko se je zanimal tudi kako in kje zbor vadi in s kakšnimi problemi se srečuje, kdo ga sestavlja itd., dejal, naj bi zbor še kdaj prišel v Jugoslavijo s svojo borbeno pesmijo.

Seares o političnem razvoju Portugalske

LIZBONA, 29. — Radio «Renascença» bo spet začela oddajati pod vodstvom portugalske katoliške cerkve že prve dni januarja. Tako so sporočili izborniki katoliške hierarhije, katerim je vojska vrnila naprave radijske postaje, ki so jo pred meseci zasedli uslužbenci in jo sprejeli v skrajno levčarsko postajo. Medtem je Marie Soares, voditeljica portugalskih skrajnih sil, začela postavljati nove zahteve vojskemu gibanju. Tako se zavzema za tak socializem na Portugalskem, ki naj bi ustrejal evropskim razmeram. Glede vloge vojske pa je Soares dejal, da bi po likvidaciji »spolitičnih« desnic in »gonačalstvih levic« marala vojska biti zgolj »sramotna demokracija in nič več«. Soares je pri tem namenoma opustil pojem »sramotna demokracija«, ki ga je MFA uporabljalo za lastno opredeljevanje. Soares je slobodno mnenja, da bi »svet revolucije« moral postati pooblaščen organ predsednika republike, tega pa naj bi volilo ljudstvo neposredno. Predsednik naj bi imel dokajšnjo oblast, vendar ne tako kot v ZDA. Imanoval naj bi vlado, ki naj bi odgovarjala parlamentu.

PREDVIDEVANJA O GOSPODARSKEM RAZVOJU V PRIHODNJEM LETU

Med gospodarstveniki in politiki prevladuje zmerni optimizem

Socialist Giolitti ne vidi možnosti izboljšanja položaja v sedanjem gospodarskem sistemu - Lama o sindikalnih bojih

RIM, 29. — Nekateri italijanski gospodarstveniki in politiki so dali tedniku «Espresso» izjavo o italijanskem gospodarstvu v prihodnjem letu in odgovarjali predvsem na vprašanja: «Italijansko gospodarstvo si bo opomoglo v letu 1976?», «Kako si bo opomoglo, če kaksen bo spopad s sindikati?». Na ta vprašanja je odgovorilo enajst osebnosti, ki se ukvarjajo z gospodarstvom na najrazličnejših ravneh. Med njimi so pooblaščenim upraviteljem družbe «Eti» Umberto Agnelli, predsednik družbe «Pirelli» Leopoldo Pirelli, pooblaščenim upraviteljem ustanove «IFB» Gianluigi Gabetti, predsednik družbe «Zanussi» Lamberto Mazza, pooblaščenim upraviteljem «Banca Commerciale Italiana» Francesco Cingano, predsednik «Insider» Alberto Capanna, pooblaščenim upraviteljem «Immeccanica» Camillo Cruciani, član vodstva

PSI Antonio Giolitti, član tehniškega in znanstvenega sveta za gospodarsko načrtovanje in gospodarski svetnik podpredsednika vlade Bruno Trezza, ravnatelj CESPE (centra za gospodarske študije KPI) Eugenio Peggio in glavni tajnik CGIL Luciano Lama.

Predstavniki zasebnih in javnih podjetij menijo v glavnem, da bo med gospodarski položaj v letu 1976, v primerjavi z letošnjim letom, za malenkost izboljšal predvsem zato, ker je bilo leto 1975 gospodarsko zelo negativno. Zmerno optimista sta tudi Trezza in Peggio, medtem ko Giolitti poudarja, da za gospodarski sistem, kakršen vlada danes v Italiji, ni nobene možnosti, da bi si opomogel. Po drugi strani pa Lama pojasnjuje, da če kdo misli na gospodarski napredek s tem da misli na povečanje proizvodnje, bo do te-

ga sicer prišlo, obenem pa se predvideva tudi povečanje brezposelnosti. Glede političnega položaja še posebno pa odnosov med delodajalci in sindikati, si vsi delodajalci zaženebnega in javnega sektorja želijo večjo politično stabilnost in »dobro odgovorna stališča sindikalnih organizacij«. Na te želje odgovarja Lama, ki pravi, da če je treba po eni strani izključiti sindikalno pomiritev, po drugi pa sindikati nimajo namena zaostrovanje odnosov s ostriimi spopadi, ki bi v bistvu še bolj poslabšali že itak zelo hudo gospodarsko krizo. Giolitti pa izjavlja, da bi predčasne politične volitve pripeljale k razjasnitvi političnega položaja in dodaja: «Samo po volitvah bo možno začeti nov srednjeročni pogovor.» Gospodarski svetnik podpredsednika vlade Trezza pa ugotavlja, da bo politična stabilnost lahko prišlo samo po kongresni krščanske demokracije in socialistov. Kljub temu pa nobena nova vlada ne bo v stanju kaj narediti pred drugo polovico leta 1976.

2. januarja kratka seja poslanske zbornice

RIM, 29. — Tukaj so sporočili, da je bila seja poslanske zbornice sklicana za 2. januarja ob 12. uri. Na dnevnem redu bodo samo »sporočila predsednika«. Zvedelo se je, da bodo na kratki seji, ki bo trajala samo nekaj minut, predloženi nekateri nujni ukrepi, ki jih je vlada odobrila na seji 23. decembra. Gre predvsem za zakonske odloke, ki se nanašajo na nekatera pravila, ki zapadejo 31. decembra. Seja poslanske zbornice je bila sklicana zaradi tega, ker mora zbornica vzeti na znanje ukrepe, ki jih je sprejela vlada, najkasneje pet dni po njihovi objavi v Uradnem listu.

De Martino odložil obisk v ZDA

RIM, 29. — Tiskovni urad vodstva PSI sporoča, da se je tajnik PSI Francesco De Martino odločil za ameriški obisk na zadnje dni februarja v ZDA na zadnje dni februarja v januarju. Kot je bilo že sporočeno, bi moral De Martino obiskati ZDA v dneh od 12. do 18. januarja.

RIM, 29. — Vsestranska tajništva sindikatov uslužbencev avtovozniških podjetij in špediterjev CGIL, CISL in UIL sporočajo, da so se dogovorila o novih stvarkih v okviru boja za obnovitev delovne pogodbe. Sferiji bodo stavkali 24 ur v vsej državi od 20. ure 11. do 20. ure 12. januarja in od 20. ure 25. ure 6. ure 27. januarja. Ostalo osebje bo po opravljenem nekaj razloženih stavkih do 24. januarja, 26. januarja pa bo stavkalo ves dan.

PO PRVIH SIRSKIH NAPORIH

Medarabsko posredovanje za pomiritev v Libanonu

Palestinci grozijo z zaostrovanjem napadov, če Izrael ne omili svojih stališč še pred zasedanjem OZN

BEJRUT, 29. — Z odkritjem petih trupel padlih v nedavnih spopadih je število žrtev libanonske državljanske vojne povzpelo na 6800, medtem ko je bilo ranjenih več kot 14.000 oseb. Vsekakor pa vlada, po poročilih mednarodnih agencij, v Libanonu določeno zatišje, medtem ko se plejejo poskusi posredovanja za rešitev krize, ki je močno osibila arabski strateški severni bok nad Izraelom.

Zdi se namreč, da je tudi poziv tajnika Arabske zveze Mahmuda Riada, naj bi v okviru naporov vseh arabskih dežel ustvarili »pomirjevalno komisijo«, ki naj bi v doglednem času izdelala osnutek sprememb libanonske notranje ureditve in torej odpravila vsaj glavne vzroke sedanje napetosti. Riad je svoj predlog ponovil po očitnem uspehu sirskega posredovanja, čemur se je pridružil pred dnevi tudi saudijski kralj Khaled. Prav na osnovi tega posredovanja, ki sloni na minimalnem predlogu o rahlih spremembah odnosov sil med verskimi in političnimi skupnostmi (kristjani in muslimani), je sirski predsednik Asad odpotoval na obisk k transkemu šahu Pahljaviju.

Kot poroča libanonski list «Al Nahar» sta se sirski predsednik Asad in saudijski kralj Khaled dogovorila o skupnem posredovanju, ki naj Libanonu zagotovi ozemeljsko celovitost in mir. Po rešitvi libanonske

krize bodo v Saudovi Arabiji sklicali trojni vrh med Asadom, Khaledom in egipčanskim predsednikom Sadatom. Skoraj gotovo je, da bo v najkrajšem času dospel v Bejrut tajnik Arabske zveze Riad in na kraju spopadov začel posredovalne pogovore.

Na Riadov poziv sta pozitivno odgovorili Organizacija za osvoboditev Palestine, ki ima v Libanonu pomembne postojanke in vloga, ter sama libanonska vlada.

Palestinci se medtem resno ukvarjajo z vprašanjem sodelovanja na skorajšnjem zasedanju OZN o bližnjem razrešitvi vprašanja. Glasnik OLP Faruk Khaddumi, ki bo predstavljal Libanon na zasedanju OZN, je že odgovoril na izraelske grožnje z bojkotom pobud mednarodne organizacije s protigrožnjo, da bodo Palestinci uveljavili pred zasedanjem svoje nadaljnje akcije na Izrael, vsaj toliko časa, dokler ne bo Tel Aviv pristal na povratek k »mejam iz 1947. ali vsaj 1967. leta«.

Egipčani in Izraelci so se medtem na Sinaju, preko vojskih strokovnjakov, dogovorili o elektronskih napravah na sinajskih prelazih. Dotlej je namreč med vladama Egipta in Izraela vladal spor o razsežnosti naprav egipčanske vojske. Zdi se, da je kairska vlada popustila in sprejela izraelska stališča in opustila svoje prvotne zahteve.

BRDO PRI KRANJU, 29. — Predsednik republike Josip Broz Tito je danes na Brdu pri Kranju sprejel avstrijskega kanclerja Bruno Kreiskega, ki je sinoči, ne da bi to prej uradno napovedali, dopotoval v Ljubljano kot gost člana predsedstva SFRJ Edvarda Kardelja. Kardelj in Kreisky sta se že dopoldne, še preden je avstrijskega zveznega kanclerja sprejel Tito, pogovarjala o vprašanjih, ki zanimajo obe strani. Ta vprašanja so bila tudi tema pogovorov, ki sta jih vodila Tito in Kreisky in v katerih je sodeloval tudi Kardelj. Pogovori so bili, kot je sporočil Tanjug, izčrpani in odkriti, zajeli pa so vprašanja obojestranskega zanimanja tako z mednarodnega področja kot iz jugoslovansko-avstrijskih odnosov in posebej v zvezi z državno pogodbo, razpravljaljo pa so tudi o poglabljanju gospodarskega sodelovanja.

Sobesedniki so po pogovori spregovorili o tem časnikarjem. Predsednik Tito je izrazil zadovoljstvo, da se je po helsinški konferenci znova srečal z avstrijskim kanclerjem, med drugim pa je tudi dejal, da so jugoslovanska in avstrijska stališča mnogo bolj podobna, ko gre za ocenjevanje mednarodnih vprašanj kot pa ko gre za nekatera vprašanja iz bilateralne.

Član predsedstva SFRJ Edvard Kardelj, ki je bil gostitelj kanclerja Kreiskega, je pogovore ocenil kot koristne in menil, da pomenijo korak naprej v razumevanju med državama in v razvijanju sodelovanja. Dodal je, da to niso bila nikakršna pogajanja, marveč izmenjava mnenj za katero je zdaj še težko reči, kako daleč je segla, gre pa vsekakor za prispevek k nadaljnemu razvoju jugoslovansko-avstrijskih odnosov.

Avstrijski zvezni kancler Bruno Kreisky je časnikarjem izjavil, da je njegov obisk, ki ni imel uradnega značaja, uspel, kajti njegov namen je bil v sproščeni ozračju izmenjati mnenja o vprašanjih, ki zanimajo obe strani. Kreisky je dejal, da sta s Kardeljem zelo natančno proučila vprašanja dvostranskega sodelovanja, medtem ko so bili pogovori pri predsedniku Titu ne le zelo zanimivi, ampak tudi zelo koristni, saj iz jugoslovanski predsednik veliko izkušen v mednarodnih vprašanjih.

Dr. Bruno Kreisky je dejal, da se je v zvezi z dvostranskim sodelovanjem pokazalo, da bi moralo biti mogoče razumno rešiti še tisto vprašanje, ki enam je v preteklosti povzročilo toliko glavobola. «Imamo popolno razumevanje — je dejal Kreisky — za posledice jugoslovanske politike in njenih odgovornih državnikov, ki so zaskrbljeni glede razvoja manjšin v naši deželi.

Z naše strani pa seveda priznavamo obveznosti, ki nam jih nalaga državna pogodba.» Avstrijski kancler je tudi dejal, da je njegova naloga v prihodnjem letu sestati se s predstavniki političnih strank in jih z njo proučiti, koliko je mogoče spodbuditi in uskladiti politiko do manjšin, in sicer spodbujati mednarodno manjšinsko politiko.

Po pogovori pri Titu je avstrijski zvezni kancler dr. Bruno Kreisky popoldne odpotoval z letalom iz Jugoslavije.

VLADO BARABAS

Komisija ZKS o srečanju evropskih KP

LJUBLJANA, 29. — Sestala se je komisija predsedstva CK ZK Slovenije za mednarodna ekonomska in politična vprašanja ter za stike z drugimi komunističnimi partijami.

Razprava je odražala enotno podporo stališčem ZKJ. Z odločitvijo, da sodeluje v pripravah za konferenco KP Evrope je ZK Jugoslavije, skladno s svojimi načeli enokopravnega sodelovanja s komunističnimi, socialističnimi in drugimi naprednimi partijami in gibanji izrazil svojo pripravljenost za odkrito, svobodno in enakopravno izmenjavo mnenj o dogovorjeni temi, ki zajema politična vprašanja kot so mir, sodelovanje, varnost in družbeni napredek v Evropi. Razprava o teh vprašanjih, ki so pomembna za vse napredne sile in narode v Evropi naj bi odražala tudi duha konference o evropski varnosti in sodelovanju v Helsinkih in bi lahko bila vir idej, predlogov in stališč za bogatitev spoznanj in izkušenj komunističnih partij v boju za družbene spremembe v njihovih deželah kot tudi pri njihovih prizadevanjih za izboljšanje odnosov v Evropi. S tem bi komunistične partije evropskih držav — je bilo poudarjeno na seji komisije — pomembno prispevale k razvijanju demokratičnih odnosov med državami in demokratični preobrazbi družbenih odnosov v Evropi.

DANES

Kot so se vrinili tudi socialdemokrati, ki očita vladi, da se ni posvetovala z njimi in s socialisti preden je sklepala o pomoči industriji in Jugu. Zato predlagajo dogovor med štirimi strankami, ki so v vladi ali ki jo podpirajo od zunaj na skupnem nastop v parlamentu, da se popravijo napovedani ukrepi.

Na Brdu pri Kranju se je avstrijski kancler Kreisky neuradno srečal z jugoslovanskimi dr-

MED RAZPRAVO O PROGRAMSKI IZJAVI PREDSEDNIKA COMELLIIA

Lovriha (KPI) in Štoka (SS) o dolžnostih novega deželne odbora do Slovencev

V ospredju vprašanja rabe slovensčine v izvoljenih organih in avtonomije slovenske šole Zanfagnini napovedal ostro opozicijo socialistov - Danes zaključek razprave

V deželnem svetu se je začela razprava o predloženi programski izjavi predsednika Comellija, ki se bo predvidoma zaključila danes. Že prvi del razprave, ki je sicer potekal v mirnem ozračju (in ob odsotnosti večine članov novega odbora) pa je pokazal, da se odnosi v deželnem svetu zaostrojuje zaradi nazadnjaške izbire, ki jo je opravila kršćanska demokracija, ko se je odločila za tristransko večino brez socialistov, in to prav v trenutku, ko se drugod po Italiji iz razvalin levega centra rojevajo bolj napredna zavestna in se preizkušajo nove oblike javnega upravljanja.

Njihovi domovini pa jim je ta pravica odvzeta. Končno se je predstavnik KPI dotaknil tudi vprašanja razlastitve v zvezi z uresničitvijo gospodarskega dela italijansko-jugoslovanskih sporazumov. V tej zvezi je dejal, da je slovenski skupnosti doslej venomer nekaj jemalo in da je prišel čas, da bi se ji tudi nekaj dalo.

Mnogo manj polemično do novega odbora je bil predstavnik Slovenske skupnosti Štoka, ki je uvodoma napovedal, da se bo njegova stranka ravnala do novega odbora, kot se je do prejšnjih; na osnovi konkretnih dela odbora in večine, ki ga bo sprotili ocenjevala. Pri tem bo seveda odločilnega pomena delo, ki ga bo novi odbor opravil v korist pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti. V tej zvezi je Štoka poudaril, da italijansko-jugoslovanski sporazumi nalagajo deželi nove naloge in da je dežela sama postavila novi položaj z nedavnimi obiskom v Sloveniji. Vzel je tudi na znanje, da je novi odbor priznal potrebo, da država in dežela poskrbita za hitro sproženje notranjih zakonodajnih aktov za ohranitev ravnosti zaščite, ki jo je predvideval londonski memorandum, in za zagotovitev dejanskega izvajanja pravic pripadnikov slovenske narodnostne skupnosti. Sklicujoč se na ponovitev obvez o globalni zaščiti, je Štoka še posebno poudaril, da se ta obveza tiče vse manjšine, in torej tudi Slovencev v videmski pokrajini, ki se vedno bolj odločno borijo za svoje jezikovne in narodnostne pravice. V tej zvezi je predstavnik Slovenske skupnosti z zadovoljstvom pozdravil pobudo videmske pokrajine, da skliče konferenco o manjšinah, pri kateri bo morala sodelovati tudi dežela.

Lovriha je povsem negativno ocenil tisti del Comellijevega programa, ki se nanaša na manjšino. Izrazil je celo dvom, da je bil napisan in vključen v program samo zaradi tega, ker pač ni bilo mogoče drugače, ker so se po eni strani želeli pomiriti Slovenci v naši deželi, po drugi strani pa se je želelo dokazati oblastem sosedne republike, da se deželni odbor zanima za vprašanja manjšine. Toda splošno in megleto trditve — je dejal Lovriha — ne zadovoljujejo nikogar. Še posebno je predstavnik KPI obžaloval, da se tudi novi odbor še vedno drži restriktivnega stališča, da bo dežela glede manjšinskih problemov nastopala v okviru lastnih pristojnosti. To omejevalno stališče nima nobene politične, pa niti pravne osnove, kot je med drugim dokazano v zadnji knjigi Alessandra Pizzorusa. Vsekakor pa bi kljub temu bilo koristno, da bi odbor vendarle povedal, katere so pristojnosti dežele, kaj lahko dežela stori in kaj ne v okviru lastnih pristojnosti, in kje so te pristojnosti sploh zapisane.

Lovriha je kot dokaz pomanjkanja politične volje pri reševanju problemov slovenske manjšine omenil, kako je tedanji načelnik svetovalske skupine KD Rigutto (ki je sedaj postal odbornik) pred kratkim odklonil povabilo Kmečke zveze in Coltivatori direttori na sestanek, na katerem naj bi razpravljali o imevanju slovenskega funkcionarja v pokrajinskem nadzorništvu za kmetijstvo, nato pa je prešel k obravnavanju vprašanja rabe slovensčine v izvoljenih organih. V tej zvezi je poudaril, da je raba slovensčine ustaljena praksa v vseh izvoljenih svetih, kjer prevladujejo delavske stranke in ki so izraz slovenskega prebivalstva, pa tudi sama dežela je izglasovala zakon št. 20, ki predvideva prispevke za dvojezično poslovanje krajevnih ustanov. To dokazuje, da ni nobenih zakonov, ki bi prepovedovali rabo slovensčine; vprašanje je samo, če obstaja politična volja s strani KD in drugih strank.

Odklonilni odgovor, ki ga je predstvedstvo vlade dalo na vprašanje občinskega svetovaleca Dolharja v zvezi z rabo slovensčine, je povsem nesprejemljiv — je poudaril Lovriha. Črnilo, s katerim je minister Rumor podpisal sporazume v Osimu — je dodal — se še ni doobira posušilo, pa že KD skuša zmanjšati njihov pomen in jih tolmačiti na restriktivni način.

To je torej še en vzrok — je nadaljeval Lovriha — zaradi katerega Slovenci odločno nasprotujejo novemu odboru in novi koaliciji ter se zavzemajo za njun neuspeh, zato da bi prisilili nekatere stranke, od socialdemokratske do KD, da opravijo pozitivne izbire. Samo tedaj bo možno resno soočenje o problemih slovenske manjšine.

Glede vprašanja globalne zaščite je Lovriha predlagal, naj bi delegacija demokratičnih sil v deželnem svetu odšla v Rim, da bi prisilila parlament, da se končno loti proučevanja zakonskih osnutkov, ki so bili že zdavnaj predloženi.

Lovriha se je tudi dotaknil problema avtonomije slovenske šole v deželi in ugotovil, da so predlogi, ki jih je izdelal prejšnji odbor nesprejemljivi. Saj so naleteli na odpor Slovencev in njihovih organizacij. Treba je sprožiti take ukrepe, ki naj zajamčijo slovenski šoli dejansko kulturno, didaktično in funkcionalno avtonomijo, prvi korak na tej poti pa je ustanovitev slovenskega okraja. Postavlja pa se tudi vprašanje poučevanja slovensčine v nekaterih delih videmske pokrajine. Lovriha je v tej zvezi omenil, da bodo v Belgiji krajevne oblasti pripravile za izseljenice iz Beneških dolin šolske tečaje v slovensčini, v

Predkongresno delovanje PSI in KD

V pričakovanju kongresne sezone bodo v prihodnjih dneh v našem mestu seklejske skupščine KD in PSI. Za KD so v nedeljo predložili štiri liste, na osnovi katerih bodo izvolili 25 delegatov iz Trsta na deželni kongres. Prva lista se skljuje na linijo vsestranskega tajnika Zaccagninija ter združuje vse tri leve struje in nekatere neodvisne. Drugo listo vodi fanfanjevec Bologna, v njej pa so tudi nekateri predstavniki doroške struje. V tretji so prijatelji Andreottija in Colomba ter Rumorjevi prišasti, v četrti pa doročite, ki se sklicujejo na stališča Piccolija in Bisaglie. Delegate za deželni kongres bodo izvolili na 24 seklejskih skupščinah, ki bodo od 12. do 27. januarja.

S SEJE DEŽELNEGA TAJNIŠTVA SLOVENSKE SKUPNOSTI Restriktivno tolmačenje vlade o rabi slovensčine

Predstavniki manjšine imajo pravico govoriti v materinem jeziku tudi v izvoljenih organih

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti, ki se je v soboto, 27. t.m., sestalo v števerjanu, je obširno in poglobljeno razpravljalo o programski izjavi predsednika obnovljenega deželne odbora (po izstopu socialistov) dr. Comellija. V poštev je vzele tako programske smernice glede gospodarsko-socialnih pobud in posegov, kot glede odnosov do političnih sil, ki niso prisotne v novem koalicijskem odboru, ki ga sestavljajo DC, PSDI in PRI. Posebno pozornost je posvetilo tistemu delu izjave, ki govori o volji deželne vlade, da se bo aktivno prizadevala pri osrednjih oblasteh v Rimu za uresničitev globalne zaščite slovenske manjšine na osnovi člena 6. ustave ter tudi sama sprejela ustrezne ukrepe v okviru lastnih pristojnosti v smislu člena 3 deželnega statuta. Prvi odraz tega zagotovila vidi deželno tajništvo Slovenske skupnosti v obvezi novega odbora, da bi dežela upoštevala pripombe krajevnih ustanov po samostojnem upravljanju šolskih problemov tudi v okviru šolskih okrajev, kar je pravzaprav enotna zahteva šolskih in družbenih sil manjšine, ki jo Slovenska skupnost brez pridržkov v celoti podpira.

Dejavnost nadzornega osebja občinskega higienskega oddelka

V novembru je nadzorni urad občinskega higienskega komisariata opravil 2.294 pregledov v raznih prehrabnih proizvodnih podjetjih ter skladiščih ter poslal 243 vzorcev raznih jedi in pijač v pročitvev pokrajinskemu laboratoriju za higieno in profilakso. Od teh je 116 vzorcev analiziral kemijski oddelk, 125 vzorcev pa mikrobiološki oddelk laboratorija. V tem okviru je tehnično osebje občinskega komisariata pregledalo 344 poslopj in stanovanj, od katerih 40, ki so v posebno slabem stanju.

Gledališča

ROSSETTI DANES ob 20.30 Aroldo Trieri in Giuliana Lojdicca «Zakonska postelja» Jeana Hartoga. Izven abonmaja. Abonenti imajo za prvi dve ponovitvi 30 odst. popusta, za ostale pa 20 odst. Informacije in rezervacije za vse ponovitve pri osrednji blagajni. Pasaza Protti.

Verdi

V petek, 2. januarja 1976, bo v gledališču «Verdi», z začetkom ob 20. uri, premiera opere «Katja Kabanova» Leosa Jannačka, povzeta po znanem romanu H. Ostrovskega «Popov». V glavnih vlogah igrajo Holi T'Hoan, Djerdjevica Cakarevič, Katja Angeloni Kolceva, Gianfranco Pastino, Piero Filippi, Mario Petri in Ermanno Lorenzi. Orkester gledališča Verdi bo dirigiral Georges Sebastian, režija Margherita Wallmann. Vstopnice so naprodaj pri blagajni gledališča, tel. 31-948.

Kino

La Cappella Underground 19.00 «Zabriske Point», režija Michelangelo Antonioni. Ariston 16.30 «Libera, amore mio!», barvni film, igra C. Cardinale. Gratticello 15.30 «Pasqualino Settebellezze». Barvni film. Igra Giancarlo Giannini. Fenice 15.00 «Un genio, due compari e un polpo». Barvni film. Igra Terence Hill. Excelsior 15.00 «I tre giorni del Condor». Igrajo R. Redford, F. Duvandoy, C. Robertson, M. Von Sydow. Barvni film. Nazionale 16.00 «Cenerentola», barvni Walt Disneyev film. Eden 16.00 «Il padrone e l'operaio», barvni film. Renato Pozzetto. Prepevedan mladini pod 14. letom. Ritz 16.00 «Vai gorilla». Igrajo Fabio Testi, Renzo Palmer in Claudia Marsani. Barvni film. Prepevedan mladini pod 14. letom. Aurora 16.00 «Amici miei». Barvni film, igra U. Tognazzi in G. Moschin. Prepevedan mladini pod 14. letom. Capitol 16.30 «Il gatto mammone». Barvni film. Lando Buzzanca. Prepevedan mladini pod 14. letom. Cristallo 16.30 «Africa-express». Barvni film. Igrata Giuliano Gemma. U. Anders. Moderno 16.30 «Piange il telefono». Barvni film. Igra: Domenico Modugno. Filodrammatico 15.30 «Banana meccanica», barvni film. Prepevedan mladini pod 18. letom. Ideale 16.00 «Qui Montecarlo, attention a quei due». Barvni film. Impero 16.30 «Beniamino». Barvni film. Vittorio Veneto 16.30 «La nipote». Barvni film. Igrata F. Muzio in D. Vargas. Prepevedan mladini pod 18. letom. Abbatia 16.00 «Da Hong Kong l'urlo, il furore, la morte». Igra Chen-chang. Radio 16.44 «Avventura a Vallecchia». Igrata Stanlio in Olio. Astra 16.00 «Silverstro contro Gonzales». Barvni risanka. Mignon 16.00 «Soffici letti... dure battaglie». Igra Peter Sellers. Volta - Milje Zaprt do 1. januarja 1976.

V NEDELJO V KULTURNEM DOMU

Navdušujoč koncert TPPZ ob zaključku proslavljanja 30-letnice osvoboditve

Ob ogromni udeležbi občinstva je zbor nastopil s partizansko balado Čisti izkupiček koncerta namenjen skupnosti handikapiranih na Opčinah

Mirko Milkovič se zahvaljuje TPPZ

Kakor smo ob začetku leta ugotavljali, da bi ne mogla nobena država umetniška skupina s takšno toplino in občutkom ter tako slovesno, prepričljivo in pomenljivo hrkati odprti množičnega proslavljanja našega najpomembnejšega jubileja — 30. obletnice osvoboditve in zmage nad nacifašizmom — kot ga je odprl s svojimi «Partizansko balado» Tržaški partizanski pevski zbor 25. januarja v Kulturnem domu, tako sedaj, ob zaključku leta slovenskega, nam ponovno ugotavljamo, da bi tega zdavnaj razprodana tudi stojišča. Med občinstvom je bilo tudi veliko gostov s tostran in onstran meje. Prisotni so bili generalni konzul SFRJ Ivan Renko, konzul Kovačič, poslanec Škerk, sen. Sema, številni predstavniki VZPI - ANPI, naprednih strank ter borčevskih organizacij iz Slovenije, med katerimi predsednik Zveze borcev Slovenije Turnher, predsednik občinske Zveze borcev Sežane, častni član zbora Mirko Škapin in številni drugi. Posebno drag gost je bila delegacija člinskih antifašistov.

Restriktivno tolmačenje vlade o rabi slovensčine

Deželno tajništvo Slovenske skupnosti je kritično analiziralo zadnjo izjavo predsednika vlade v Rimu, v kateri je rečeno, da po posebnem statutu priloženem londonskemu sporazumu iz leta 1954 ni predvidena raba slovensčine v izvoljenih organih. Slovenska skupnost meni, da gre za enostransko in restriktivno tolmačenje posebnega statuta in s tem erke in duha člena 8 nedavne pogodbe iz Osima, ki je recipiralna vsebino posebnega statuta. Zato je pričakovati, ne glede na negativne odmeve pri slovenski manjšini v Italiji, interpretacijo člena 5 posebnega statuta, tudi druge pogodbe strani. Naše stališče ne more biti drugačno, kot da imajo predstavniki manjšine pravico govoriti v materinem jeziku tudi v izvoljenih organih. Zato je sedaj na predsedniški izvoljenih organov ali da dejansko omogočijo izvajanje te pravice, ali pa, da takoj sprožijo postopek za sprejetje ustreznih ukrepov.

Jutri zapade rok za vpis na univerzo

Jutri, 31. decembra, bo dokončno zapadel rok za vpisovanje na Univerzo za akademsko leto 1975-76. Prvi rok je zapadel že 5. novembra, zato morajo vsi tisti, ki niso vložili prošni od tega roka, navesti in prošni utemeljen razlog za zamudo. Prošnje lahko pošljejo na tajništvo za študente po pošti s priporocnim pisnom s plačnim odgovorom. Pri tem bo merodajni poštni žig z datumom do 31. decembra.

«Novoletni morilec» U. Zadnik premeščen v kriminalistično umobolnico

Preiskovalni sodnik dr. Fermo je odredil arhiviranje sodnih aktov o «novoletnem morilecu», 44-letnem Umberto Zadniku, ki je bil osumljen umora 40-letne Lidije Bržan, do katerega je prišlo na novo leto leta 1974 v Ul. Toi 14 v Trstu. Zadnik se je po zločinu oddaljil in izsledilo ga še januarja letos v Milano. Preiskava je bila zelo dolga in na osnovi psihiatrčnega pregleda v kriminalistični umobolnici v Reggiju Emiliji je dr. Fermo spoznal Zadnika za popolnoma neprinehane in odredil njegovo premešitev iz koronejskih zaporov v kriminalistično umobolnico.

Včeraj-danes

Danes, TOREK, 30. decembra EVGEN Sonce vzide ob 7.46 in zatone ob 16.29 — Dolžina dneva 8.43 — Luna vzide ob 5.24 in zatone ob 14.47. Jutri, SREDA, 31. decembra SILVESTER

ROJSTVA IN SMRTI

Dne 28. decembra 1975 se je v Trstu rodilo 17 otrok, umrlo pa je 20 oseb.

UMRLI SO: 55-letni Antenore Stegu, 84-letni Antonio Bauzon, 72-letna Natalija Maurič vd. Simoniti, 73-letni Angelo Cristini, 82-letna Grazia Maria Solitto por. Denitiss, 63-letni Massimiliano Castellani, 66-letni Maria Vitta por. Gavinelli, 69-letni Giuseppe Postet, 87-letni Carlo Oltremonti, 61-letni Mario Crevatini, 56-letni Virgilio Vallon, 46-letna Edda Gustin por. Giombetti, 66-letna Giuseppina Pinzan por. Pullini, 88-letni Pietro Valle, 79-letna Giovanna Bernarardi vd. Tulliani, 76-letna Margherita Fabbro vd. Turiani, 60-letna Elisa Poli por. Bressi, 71-letni Giuseppe Berti.

DNEVNA SLUŽBA LEKARN

(od 13. do 16. ure) Dott Gmeiner, Ul. Giulia 14; Manzoni, Largo Sominio 4; Al Cedro (JNAM), Trg Oberdan 2.

NOCNA SLUŽBA LEKARN

(od 19.30 do 8.30) All'Angelo d'Oro, Trg Goldoni 8; Cipolla, Ul. Belgiojosa 4; Ai due Luci, Ul. Giustiniana 44.

LEKARNE V OKOLICI

Boljune: tel. 228-124; Bazovica: tel. 226-165; Opčine: tel. 211-001; Prosek: tel. 225-141; Božje polje Zgonik: tel. 225-596; Nabrezina: tel. 200-121; Sešljan: tel. 209-197; Zavrje: tel. 213-137; Milje: tel. 213-124.

Vsi v Ljudski dom v Krži na

SILVESTROVANJE

z ansambлом KRAS.

Rezervacija miz v baru Ljudskega doma.

PLAMENI SO ZAJELI ŠTIRI METRE VIŠOKE JASLICE

Požar v župni cerkvi v Krži uničil sliko sv. Petra in Pavla

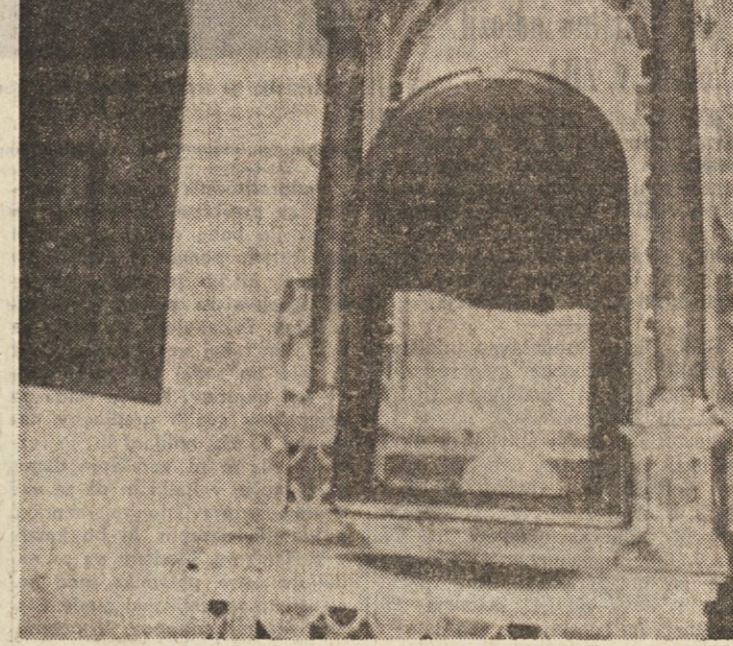
Gost dim otežkočal delo gasilcev - Škoda znaša več milijonov lir

Včeraj okoli 12. ure so plameni zajeli jaslje v župni cerkvi v Krži. Kljub takojšnjemu posegu openskih gasilcev je ogenj popolnoma uničil sliko sv. Petra in Pavla ter povzročil veliko škodo v vsej cerkvi.

sed, ki je to nemudoma sporočil župniku. Ta je poklical gasilce, ko jih je čakal, pa je hotel ugotoviti, za kaj pravzaprav gre. Cerkev pa je bila polna gostega dima in ni mogel vanjo. Dim je izredno otežkočil tudi delo gasilske ekipe, ki jo je vodil podčastnik Sidoti. Gasilci so morali skozi odprta vrata brizgati vodo v dolgih curkih, nikakor pa niso mogli ugotoviti kje in kaj gori. Šele po dobri uri dela so ukrotili plamene.

Ni še popolnoma jasno, kako je izbruhnil požar. Jaslice, ki jih je tudi letos pripravil domačin Slavko Tompo, so bile zelo velike, saj so pokrivala ves oltar in še del cerkve; segle so kake štiri metre visoko. Po prvih ugotovitvah so gasilci sklepali, da je prišlo do kratkega stika, vendar nam je župnik Josip Kuntič zagotovil, da je bil električni tok izključen. Na bližnji klopi so našli tudi ostanke nedogorele sveče, a ni jasno, čemu so bili tam.

Prvi je opazil gost dim, ki se je valil skozi cerkvena vrata, nek se je

Ozgaia slika in pocnel oltar, kjer so bile jaslje

Prvi je opazil gost dim, ki se je valil skozi cerkvena vrata, nek se je

Cerkev je bila po požaru popolnoma razdejana. Ves strop je očrnel, prav tako stene in glavni oltar. Pod je bil prekrit s sajami, pravo razdejanje pa je bilo pri oltarju vaških patronov, sv. Petra in Pavla. Od jaslje je ostal le kup zoglemelega lesa očrjenega mavca, popolnoma pa je uničena tudi slika sv. Petra in Pavla, ki je ena največjih umetnin cerkve. Oltar so domačini postavili leta 1706 v čast zavetniku ribcev sv. Petru in domnevajo, da je slika iz istega obdobja, čeprav je ime njenega avtorja neznano. Hudo je poškodovana tudi Jelačinova freska na steni ob oltarju. Škoda je torej težko oceniti, vsekakor pa znaša več milijonov, saj so cerkev pred nekaj leti prepleškali, sedaj pa bo treba stop in stene zopet prečiščiti ali celo obnoviti.

ZAHVALA

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki so na katerikoli način postillli spomin naše drage žene, mame in none

MARIJE KARIŽ por. RENZI

Zaljučiči: mož Janko, hčere Majda, Boža in Adrijana z družinami ter drugi sorodniki.

Konkonek, 30. decembra 1975

VČERAJ NA SEDEŽU POKRAJINSKE UPRAVE

Srečanje javnih upraviteljev s sindikalnimi predstavniki

Razprava o pobudah, ki naj bi težile k razvoju krajevnega gospodarstva in zaščiti zaposlitvene ravn

Predstavnosti pokrajinske sindikalne zveze CGIL, CISL in UIL se je včeraj sestalo na sedežu pokrajinske uprave s predsednikom pokrajine Zanetijem ter z upani vseh občin na Tržaškem. Predmet srečanja je bila proučitev sedanjega gospodarskega položaja s posebnim poudarkom na vprašanju zaposlovanja. Predsednik Zanetti je orisal sindikalnim predstavnikom konkretne možnosti za izvedbo nekaterih javnih del na področju šolskih in ljudskih gradenj ter cest in zagotovila, da bodo krajevne uprave izvedle v prvih mesecih prihodnjega leta za približno 20 milijard lir del.

DRUGE VESTI NA ŠESTI STRANI

SINOČI NA POKRAJINSKI CESTI PADRIČE-BAZOVICA

Avtomobilist podrl 73-letno Bazovko ki je vlekla voziček dračja proti domu

Voznik je v temi verjetno ni videl - Ranjenki so v bolnišnici odrezali levo nogo, njeno stanje pa je še vedno zelo zaskrbljujoče

Sinoči se je pripetila v bližini Bazovice huda prometna nesreča, pri kateri je bila težko ranjena 73-letna Amalija Ražman vd. Kržmančič iz Bazovice 126. Nekaj po 17. uri se je Ražmanova vračala proti domu z vozičkom dračja, ki ga je vlekla ob desnem robu pokrajinske ceste Padriče - Bazovica. Malo pred Bazovico je za njo privozil s svojim avtom Citroen 19-letni Fulvio

Grisoni iz Padrič 77. V temi verjetno ni opazil pred seboj ovire in je trčil v voziček, ta pa podrl Ražmanovo.

Na kraj nesreče so nemudoma pritehli reševalci Rdečega križa in odpeljali ponesrečeno žensko v bolnišnico, kjer so jo sprejeli na ortopedski oddelk s strogo pridržano prognozo. Ugotovili so, ki je namreč večkratni zlom leve noge, pretres mozganov in rane po glavi. Nemudoma so jo operirali in so ji morali celo odrezati levo nogo. Njeno zdravstveno stanje je vsekakor kritično. Ranjenke sprva niso identificirali, ker ni imela pri sebi osebnih dokumentov. Šele v večernih urah jo je prepoznal sin, ki so ga bazovski karabinjerji napotili v tržaško bolnišnico.

BANCA DI CREDITO DI TRIESTE TRŽAŠKA KREDITNA BANKA S.P.A. TRST - ULICA F. RILZI 30 - TEL. 61-448

URADNI TEČAJ BANKOVCEV Ameriški dolar 690.- Funt sterling 1391.- Švicarski frank 261,30 Francoski frank 154,40 Nemška marka 261,30 Avstrijski šiling 37,30 Dinar: debeli 33.- drobni 35.-

MENJALNICA vseh tujih valut

GORIŠKI DNEVNIK

NA VČERAŠNJI ZADNJI LETOŠNJI SEJI

V PRIČAKOVANJU DEŽELNEGA KONGRESA

S svečanim odkritjem treh spominskih plošč zaključene proslave 30-letnice osvoboditve

Devinsko-nabrežinska občinska uprava je v nedeljo s slovesnim odkritjem treh spominskih plošč, v Trnovci, Prečniku in Slivnem, svečano zaključila proslave 30-letnice osvoboditve, ki so se začele 10. maja z odkritjem podobne plošče v Devinu. Namen občinske uprave je bil, da postavi obeležje v vseh vaseh občine, kjer ni večjega spomenika. Brez plošče sta tako le še Štivan in

Sesljan. Ti dve vasi pa bosta prišli v poštev kaj kmalu, še posebno Štivan, kjer so že v teku priprave za postavitev spomenika padlim iz Štivanja, Devina in Medje vasi. V delu je tudi velika bronasta plošča, na kateri bodo imena vseh padlih iz devinsko-nabrežinske občine in jo bodo vgradili na spomenik padlim v Nabrežini. V okviru letošnjih proslav naj omenimo tudi natečaj

za osnovnošolske otroke in dijake nižjih in višjih srednjih šol. Nedeljske manifestacije so potekale ob številni udeležbi domačinov in prebivalcev drugih vasi. Prisotni so bili skoraj vsi občinski odborniki in vsiljeni občinski svetovlajci; v vseh vaseh je nastopil pevski zbor «Fantje izpod Grmade» pod vodstvom Iva Kralja, na harmoniko pa ga je spremljal Herman Antonič.

Skozi Trnovco je vodila pot v partizane

V Trnovci je odkril ploščo Robert Pavlina, ki je v drugi svetovni vojni izgubil strica in deda. Občinski redarji so položili venec, pevski zbor je zapel žalostinke žrtvam, nato pa je spregovoril župan posl. Albin Škerk, ki je poudaril pomen, ki ga je imela Trnovca med drugo svetovno vojno. Škerk je dejal, da je skozi to vas vodila pot, po kateri je mladina odhajala v partizane in po kateri so prevajali blago, s katerim so oskrbovali partizansko vojsko. Škerk je nato prešel na širšo tematiko in naglasil, da je bil v letu 1975 podpisan sporazum dokončni razmejitvi med Italijo in

Jugoslavijo in Slovenci v Italiji upamo, da se s tem podpisom začne nova doba tudi za manjšino, ki se že 30 let bori za svoje pravice. V zvezi s tem je izrazil razočaranje, da je prav v obdobju, ko toliko govornico o prijateljstvu in sodelovanju ter o vlogi manjšine kot moči med obema državama, kot mrzel tuž prišla med nas vest, da je vlada odklonila odgovorila na pismo, v katerem je tržaški župan po zahtevi odbornika Dolharja vprašal za mnenje o pravici do rabe slovenskega jezika v izvoljenih organih. Škerk je poudaril, da bi s ta-

kim tolmačenjem tudi v devinsko-nabrežinski občini ne smeli govoriti dvojezično na sejah občinskega sveta, kar se nemoteno dogaja že 30 let. Zato Slovenci in demokratični Italijanci odklanjajo tako tolmačenje in objubljanje, da bodo nadaljevali z bojem za doseg pravic do enakopravnega življenja in razvoja slovenske manjšine v Italiji. Škerk je nato povzel osrednje točke svojega izjavljanja v italijanski, manifestacija pa se je zaključila z nastopom pevskega zbora «Fantje izpod Grmade», ki je zapel partizanski pesem «Vstajenje Primorske».

V Prečniku so se stoodstotno udeležili NOB

«Obeležje, ki ga danes odkrivamo, je priznanje za vas, ki se je stoodstotno udeležila narodnosvobodilne borbe.» S temi besedami je začel v Prečniku svoj govor občinski svetovalec Srečko Colja. Ploščo so v vgradili v šemčevu hišo, odkril pa jo je Armando Gruden, ki mu je vojna iztrgala očeta in teto. Colja je naglasil, da je vas lahko ponosna na svoj doprinos za osvoboditev. Žal pa to ni bila prava osvoboditev, kajti sedaj, 30 let kasneje, se moramo še vedno boriti za najos-

novnejše pravice, ki jih država noče priznati slovenski manjšini. Danes žal lahko ugovarjamo, da so državljani razdeljeni v več kategorij: poleg Italijanov so tu še italijanski državljani nemške, francoske in slovenske narodnosti, katerim se pravice merijo drugače. Mi ne uživamo pravic, ki jih predvideva člen 6 republiške ustave, še na slabšem pa ko naši bratje v Benški Sloveniji, ki nimajo niti sol v materinem jeziku. Colja je negativno ocenil odgovor vlade v zvezi z rabo slovensči-

ne v tržaškem občinskem svetu in poudaril odločno zahtevo, da mora parlament čimprej razpravljati o zakonu za globalno zaščito Slovencev. Da to dosežemo pa moramo biti enotni in se boriti skupno z demokratičnimi italijanskimi silami. Tudi obeležje v Prečniku, ki ga mora mladina vedno in vztrajno čuvati, priča o zavzetosti Slovencev za svoje pravice. Tudi v Prečniku se je manifestacija končala z nastopom pevskega zbora, ki je zapel «Pesem 14. divizije».

Zahvala vsem žrtvam tragične vojne iz Slivnega

V Slivnem stoji plošča na Lebanovi hiši, odkrila pa jo je Rozalija Lebanova, ki ji je kruta usoda iztrgala iz objema dva sinova. Oba sta padla pri partizanih. Sploh je Slivno plačalo izredno velik davek v drugi svetovni vojni. To je tudi poudarila občinska odbornica Zorka Legiša - Mervic, bivša partizanska učiteljica, deportirana v uničevalno taborišče Dachau. Foudarila je, da je občina želela postaviti ploščo na hišo, ki je največ dala

v vasi, kjer sta se rodila Milan in Maks. S tem želi občinska uprava izraziti zahvalo vsem žrtvam tragične vojne iz Slivnega. Besede, vklepane v trdem kamnu, pa ne morejo dovolj ponazarjati žrtve tistih, ki so odšli v partizane in se niso več vrnili. Slivno je dalo največje delež: od 120 prebivalcev je izgubilo življenje 14 domačinov, 21 pa jih je bilo deportiranih v Nemčijo. Merviceva je nato naglasila, da sedaj ob-

tujbljamo, da bomo nadaljevali po začrtani poti in branili ideale narodnosvobodilne borbe. Ostati moramo vredni čuvajci vrednot, ki so nam jih slivenska proslava se je zaključila s «Pesmijo 14. divizije», ki z odmevanjem po ozkih vaških ulicah opozarila na to, da se po 30 letih z vsem srcem spominjamo tistih, ki so dali svoje življenje za to, da bi njihovi potomci živeli v svobodi, bratstvu in prijateljstvu.

OBČINSKI SVET NI ZAVZEL STALIŠČA DO VPRAŠANJA JAVNIH PREVOZOV

Sedež rajonskega sveta v Štandrežu - Dvojna mera pri najemninah

Čeprav je bila sinočnja seja občinskega sveta v Gorici skilcana — kakor je dejal župan De Simone — da bi sklepali o zadevah z zapadlostjo 31. decembra 1975, je imelo vprašanje prevozov, ki te dni vznemirja javne ustanove, sindikate in tudi politike, prednost pred ostalimi ter so o njem spregovorili svetovlajci Bianconi (PSDI), Cocianni (KPI) in Waltritsch (PSI). Cocianni je predlagal prekinitev seje občinskega sveta, da bi se na celniški skupini sporazumeli o skupnem stališču v prid publikacije medobčinskih prevozov, ki jih pri nas vzdržuje podjetje Ribi. Dodal je, da avtobusi ne bodo vozili po 1. januarju, če te proge ne bodo presle v javno upravo. Svetovalec Waltritsch je najprej omenil sestanke o tej zadevi, ki je bil na pokrajini ter je utemeljil zahtevo po publikaciji tudi z namero podjetja Ribi, da poleti preneha s svojo dejavnostjo.

Zupan De Simone ni sprejel ponudbe za akcijo občinskega sveta ter je omenil občinski korak pri sosednih občinah za ustanovitev prevoznega konzorcija, vendar občini Gradišče in Krmin ponudbe nista sprejeli. Omenil je željo občinske uprave po ustanovitvi konzorcija med javnimi ustanovami za medobčinske avtobusne prevoze, vendar je ob tem poudaril, da vsaka občina sprejme tudi svoj del finančnega bremena, kar očitno Gradišče in Krmin nista bila pripravljena storiti. Napovedal je študije o ustanovitvi konzorcija (od leta 1947 dalje se je namreč spreminilo vodstvo v obeh večjih krajih na desnem bregu Soče) ter pripravljenosti goriške občine, da mestna podjetja prevzamejo skrb za prevoze, če bo deželna uprava krila primanjkljaj.

V nadaljevanju se je najprej odobrili nekaj sklepov občinskega odbora, ki se nanašajo na manj pomembne odločitve, potem pa so razpravljali in ratificirali odstop občinskega zemljišča sovodenjski tekstilni tovarni, da bo na njej zgrajena čistilna naprava. Komunistični gradivo vprašal, zakaj so dovolili livadno toplotne peči brez filtra v gradnji Safog. Odbornik Zucalli mu je odgovoril, da bodo filter zahtevali brž ko se bo v času proizvodnje to pokazalo za nujno.

V zvezi s spremembama regulacijskega načrta v Štandrežu je svetovalec Paulin (Slovenska skupnost) predlagal naj poslednjo občinsko izobesno razglase v Štandrežu na bolj vidna mesta. Ob tem se je razvila razprava, v kateri je svetovalec Brajnikova (KPI) predlagala naj bi imela rajonska skupščina svoj sedež v občinski hiši, kjer je bil do požara otroški vrtec. Odbornik Zucalli je odgovoril, da bo predsednik rajonskega sveta v Štandrežu Danilo Nanut sporočil dokončno stališče, po posvetu s člani rajonske skupščine.

V zvezi s sporazumom med občino in nekim cerkvenim redom za oddajo cerkvene zgradbe za potrebe šolstva, je Waltritsch rekel, da je najemnjina, ki jo bo plačevala občina previsoka in da ima glede plačevanja najemnin občina dve merili. Predlog za sklenitev sporazuma o najemni pogodbi je bil sprejet, vendar so glasovali proti njemu socialisti, komunisti in liberalci. Komunisti so se nadalje vzdržali pri glasovanju o prispevku občine šolskemu centru ter so napovedali, da bo KPI v prihodnje predložila resolucijo z zahtevo po odpravi podpornih ustanov v državi in prenos njihove pri-

loščev in dijakov ter drugo prebivalstvo, ki uporablja vsak dan Ribijeve avtobuse. Na nedeljski sindikalni skupščini so delavci Ribijevega podjetja, upoštevajoč sklep vodstva podjetja, da se odpove vzdrževanju avtobusnih prog, zahtevali še enkrat naj to službo prevzamejo javne uprave. Ker je stvar nujna in ker obstaja nevarnost, da bi ostali na Goriškem brez večine avtobusnih prog po 1. januarju, zahtevajo sindikati naj proge prevzame goriška občina, finanstranje teh prog pa naj zagotovijo dežela s podporo goriški občini. Istočasno zahtevajo sindikati, da se obdržijo v službi vsi delavci in da se jim prizna vsa dosedanja doba službovanja v Ribijevem podjetju.

V pristojnost deželne vlade spada tudi dajanje koncesij za vzdrževanje medkrajnih avtobusnih prog. Zaradi tega se te koncesije obnavljajo iz leta v leto in praksa je bila, da so se te dajale tistim podjetjem, ki so se prej vzdrževala te proge. Tako je bilo tudi na Goriškem, kjer je koncesije za vzdrževanje velike večine prog medkrajnega značaja, ki vežejo razne kraje v naši pokrajini kot tudi naše kraje z onimi v sosednjih pokrajinah, dobivalo avtobusno podjetje Ribi. To je razdeljeno v več sektorjev. V avtobusnem sektorju je zaposlenih sto delavcev in uradnikov, imajo tudi lastno mehanično delavnico.

Znano je, da je naša dežela vlada pričela pred nekaj leti dajati avtobusnim podjetjem finančno pomoč na podlagi prevoženih kilometrov. Tako je dežela krila zmanjšane dohodke podjetij, ki so prodajala dijaške in delavske abonmajske vozovnice po znižanih cenah, istočasno pa je krila tudi nizke prevozne tarife, ki so ostale precej časa na isti ravni. Ribijevo avtobusno podjetje pa je že letos spomladi izrazilo namero, da se odpove avtobusnim progam, pred približno mesecem dni je opozorilo deželno vlado, da bo z 31. decembrom prenehalo vzdrževati vse svoje avtobusne proge in da noče zaradi tega koncesije za naslednje leto 1976.

Sindikalna organizacija se zavzema za javno upravljanje službe medkrajnih avtobusnih zvez. To stališče, o katerem smo že poročali, so potrdili delavci in uslužbenci avtobusnega podjetja Ribi na skupščini, ki je bila v nedeljo zjutraj na sedežu goriške delavske zbornice. Sestanka se je udeležilo veliko ljudi, ki so poslušali izvajanja sindikalistov Colleonia in Riza. Zadeva je prečala, saj direktno zanima sto uslužbencev avtobusnega podjetja Ribi, zanima pa seveda več tisoč de-

javcev in dijakov ter drugo prebivalstvo, ki uporablja vsak dan Ribijeve avtobuse. Na nedeljski sindikalni skupščini so delavci Ribijevega podjetja, upoštevajoč sklep vodstva podjetja, da se odpove vzdrževanju avtobusnih prog, zahtevali še enkrat naj to službo prevzamejo javne uprave. Ker je stvar nujna in ker obstaja nevarnost, da bi ostali na Goriškem brez večine avtobusnih prog po 1. januarju, zahtevajo sindikati naj proge prevzame goriška občina, finanstranje teh prog pa naj zagotovijo dežela s podporo goriški občini. Istočasno zahtevajo sindikati, da se obdržijo v službi vsi delavci in da se jim prizna vsa dosedanja doba službovanja v Ribijevem podjetju.

Včeraj popoldne so se na sedežu pokrajinske uprave sestali zastopniki sindikalne federacije in tovarniškega sveta podjetja Ribi, predsednik goriške pokrajine Agati, zastopnik goriškega župana odbornik Moise, predsednik upravnega sveta goriškega mestnega avtobusnega podjetja dr. Marin. Manjkal je deželni odbornik za prevoze Cocianni, katerega prisotnost so vsi želeli, ker je prav dežela tista, ki jo morala izreči zadnje besede.

Predsednik pokrajine Agati je prebral izjavo deželnega odbornika za prevoze. Cocianni je mnenja, da je najboljša rešitev v tem, da se podjetje Ribi podaljša koncesijo za medkrajne prevoze s tem, da se mu dvigne finančno podporo na vsak prevožen kilometer. Seveda pa bi hotela deželna uprava s tem v zvezi ugotoviti ali so izjave podjetja resnične, ko trdi, da ima primanjkljaj, in bi poslala v Gorico svojega inšpektorja, ki bi nadzoroval finančno poslovanje podjetja. Tako podaljšanje koncesije naj bi trajalo le nekaj mesecev, dokler se deželno ne ustanovi in prične tudi delovati med-

KLET NA DOBROVEM SPODBUJA GOSPODARSKI NAPREDEK

Zanimanje za urejevanje novih vinogradov v Brdih je še veliko

Sklenjene pogodbe med kletjo in zasebnimi vinogradniki o trajnem sodelovanju - Pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Na Dobrovem v Brdih, kjer so pred tedni izročili namenu nove naprave za stekleničenje vina, prevzemajo za grozdje ter nove posode za vino, razmišljamo tudi o tem, kako bi leta 1980 povečali površino vinogradov na 1.750 ha ter zmogljivost kleti na 1.600 vagonov vina. Ravnatelj zadrzne organizacije inž. Simič je nedavno v pogovoru s predsednikom Zveze komunistov Slovenije Popikom, predsednikom Zadrzne zveze Slovenije Petelinom in predsednikom slovenske mladine Janšnikom, ko so bili na obisku v Brdih, dejal, da je zanimanje za urejevanje novih vinogradov še zmeraj veliko. Toda težava je v tem, da postopno začena primanjkljati zemljišč. Površine sicer imajo, toda lastniki so bodisi zunaj Brd in zemljišče nočejo prodati oz. dati na voljo za vinogradništvo, ali pa gre za močvirnata zemljišča, ki bi jih morali pred izrabo meliorirati, to je izsušiti. Gre sicer za precejšnje težave toda gotovo je, da jih bodo premostili, zakaj prebivalci Brd bodo zaradi donosnosti vinogradništva storili vse močvirne ukrepe, da bi pridobili nove površine.

Da bo podoba vinogradništva v vinski kleti na Dobrovem popolnejša, dodajamo v nedeljo objavljenim podatkom še nekaj novih. Obnova, ki je ureditve enega ha vinogradov, stane sedaj v Brdih okoli 20 milijonov starih dinarjev. Zadrzna organizacija odobri kmetovalcu, ki se odloči za obnovo, od 4 do 6 milijonov starih dinarjev po 1000 kvadratnih metrov. Posojila dajejo pod ugodnimi pogoji. Pomembna je družbena oz. politična vloga vinskih kleti pri pospeševanju samopravnih in socialističnih odnosov v Brdih. Omenili smo, da je klet že leta 1964 začela delovati od prodaje vina razdeljevati kmetom. Sedaj pa so se dogovorili o takšnem stroju delitve, ko sta klet in vinogradnik povsem enakopravna partnerja. Vinogradnik prejme plačilo za grozdje, ko ga pripelje v klet. Sledijo razni obratni, dokončno razdelitve dobička pa opravijo po prodaji vina, oz. ob zaključku poslovnega leta. Klet za držži toliko sredstev, da lahko poravnajo svoje stroške, potem pa še od 6 do 10 odst. denarja od skupnega prometa. Ta sredstva uporabljajo za financiranje svojih potreb v prihodnjem gospodarskem letu, to je za tako imenovano razširjeno reprodukcijo. Vsa ostala sredstva, ki predstavljajo čisti dobiček, pa razdelijo, zasebnim vinogradnikom.

Goriška Brda imajo okoli 6 tisoč prebivalcev, pravih kmetov pa je le še okoli 350. Vendar tudi ostali prebivalci — nekateri od teh so stari čez 60 let — imajo v vinskih kletih ali v drugih podjetjih na območju Nove Gorice — niso povsem opustili kmetovanja ter se tako ukvarjali tudi z vinogradništvom. Tako klet sodeluje okoli 950 kmetov, polkmetov in drugih Brdcev. Zanimivo je, da samo sedem vinogradnikov v vseh Brdih ne daje svojega

pridelka v klet ter grozdje še zmeraj sami predelujejo v vino. Kar zadeva funkcijo kleti je treba poudariti, da so se odnosi med tem obratom in vinogradniki po sprejetju nove ustave v Jugoslaviji še bolj razširili in poglobili. O pravih in obveznostih obeh partnerjev, so pred kratkim sklenili nove pogodbe, ki so v marsičem izvirne in zelo zanimive. Predvsem so se z novimi pogodbami klet in kmetje spoznali, da bodo med seboj trajno sodelovali. Po pogodbah so zadržno kooperantom zagotovljeni prevoz celotnega pridelka grozdja, krediti za urejanje novih vinogradov in sadjarjskih površin, pomoč kmetijskih strokovnjakov, pokojninsko in invalidsko zavarovanje ter kolektivno zavarovanje proti loči oz. zavarovanje živine.

Brici žive v bližini. Sedaj imajo na tem področju ob meji z Italijo 570 traktorjev z vsemi priključki in veliko število drugih strojev, denimo kosilnic, škroplilnic in ostale sodobne mehanizacije. V polovici gospodarstev imajo tudi že zmrzovalec in skrinje za shranjevanje živil. Seveda so ti sadovi, poleg materialne pomoči in razumevanja družbe, tudi rezultat izjemne prireditelj. Bricev. Žive sicer v zadovoljstvu, toda zmeraj snujejo nove načrte. V prihodnje bo potrebno posvetiti večjo skrb sadjarstvu, saj se nasadi brekev in češnjev krčijo. Potrebno bo razviti tudi območje Kožbane in Ličja, to je naselij, ki sta še zmeraj gospodarsko pasivni.

VEČINA V POSOŠKI KD PODPIRA ZACCAGNINIJA

V eno strujo so se združili morotejci, bazisti in forzanovisti - V ospredju sta tudi struji dorotejcev in fanfanijevcev

Politične stranke se kljub praznikom vneto pripravljajo na svoje kongrese, ki bodo v prihodnjih mesecih. V predpripravi na vsedržavne kongrese bodo pri nas v kratkem tudi krajevni kongresi, kjer bodo pristajali raznih strank volili svoje delegate v pokrajinske in v deželne stranske organe. V teh dneh imajo opravka s kongresni socialisti in demokristjani. Prvi bodo imeli v prihodnjih dveh tednih svoje sekcijske kongrese, na katerih bodo izvolili delegate za pokrajinski kongres, tu pa one za deželnega. Kongres socialistov bo tokrat emotnega značaja, brez notranjih trenj. Demokristjani pa se prav tako pripravljajo na svoj vsedržavni kongres, ki bo v marcu. Tezam sedanjega tajnika Zaccagninja sledijo na Goriškem skoro vsi pristajali stranke. Opustili so dosedanje strajarske spore, vsaj v dosedaj obliki. Struje pa ostajajo še vedno in v nedeljo, ko je zapadel rok za predložitve list, so bile predlagane tri liste. Prvi načeljuje sedanjji pokrajinski politični tajnik KD Longo; na tej listi, ki odkrto podpira Zaccagninjeve teze, so zbrani morotejci, bazisti in obe skupini forzanovistov. Ta skupina naj bi na Goriškem zbrala več kot tri četrtine članov KD. Na čelu druge, dorotejske liste, je inž. Augelli iz Ronk, z njimi so predvsem starejši člani KD, med katerimi tudi pokrajinski podpredsednik dr. Gallarotti iz Gorice. Tretja lista, do katere je prišlo povsem nepriznani, je lista Fanfanijev pristavev, na čelu katere je tržaški občinski svetovalec Enos Gerin. Na tej listi so zbrana imena članov KD iz vse goriške pokrajine. Na deželni kongres bodo goriški demokristjani poslali 19 delegatov z zastopstvom 3.673 članov.

● V razstavnih galeriji II Torchio be od 1. do 15. januarja 1976 odprta razstava slik tržaškega slikarja Fabia Dellacha.

PRADOREN USPEH «Stare garde» v Sovodnjah

Člani Stalnege slovenskega gledališča v Trstu Mira Sardocova, Jožka Lukeš in Silvoj Kobal so v nedeljo popoldne nastopili v Kulturnem domu v Sovodnjah z delom Alda Niccolaja «Stara garda», ki ga je režiral Mario Uršič. Gledališčniki so s svojimi «razpravami» o starosti naučili sovodenjsko občinstvo, ki je ob tej priložnosti do zadnjega kotička napolnilo dvorano. «Stara garda» bodo ponovili v soboto, 3. januarja ob 20.30 v župnijski dvorani v Števerjanu, v nedeljo ob 19.30 pa v Doberdovu.

Film «Nokaut» danes v «Modernissimu»

Z današnjim filmskim večerom se v goriški kinodvorani «Modernissimu» nadaljuje cikel jugoslovanskega filma, ki je doslej doživel precejšniji uspeh med goriško publiko, še posebno med Slovenci. Danes bodo v goriški kinodvorani predvajali delo mladega beograjskega režiserja Bora Draškovića «Nokaut». Naj že uvodoma povemo, da je naslov v italijanski verziji popolnoma drugačen in ne odraža realnosti filma. «Donne sopra, femmine sotto», ta je namreč italijanski naslov dela, služil predvsem kot vaba za tisto publiko, ki se rada naučevila neokusnih erotičnih scen. Poleg tega so originalnemu filmu dodali nekaj erotike tude pocieni, kar seveda odtuji gledalca od pravega smisla filma. Draškovićevo delo odraža socialna, etična in psihološka vprašanja mladega človeka, ki hoče za vsako ceno postati nekaj več kot njegovi sovratniki.

Svečanost v Codroipu

Na pobudo odbora za razvoj kmetijstva v srednji Furlaniji je bilo v nedeljo v zadrzni kleti v Codroipu nagajevanje vinogradnikov in kmetov iz tamkajšnjih občin, ki so se v tem letu prizadevali za napredek kmetijstva. Na svečanosti, katere se je udeležilo številno občinstvo, je v imenu občinske uprave spregovoril župan Tempo. Predsednik deželne uprave ERSMA Mario Luca je poudaril prizadevanje ustanove za razvoj kmetijstva v tem delu Furlanije. V odsotnosti ministra Torosa je predsednik višemske pokrajine Turello ocenil sedanjji gospodarski položaj v svetu in v državi ter pristavil, da se morajo vse odgovorne sile zavzeti za rast kmetijstva. S tem v zvezi je pohvalil delo, ki so ga kmetje srednje Furlanije doslej storili.

Vesti iz bolnišnice

Lečna cesta je včeraj zgodaj zjutraj botrovala prometni nesreči, ki se je pripetila pred predilnico v Podgori. Žrtve nesreče je 36-letni delavec Guido Maurenzi iz Gradišča, Ulica Riz 3, katerega so v bolnišnici zaradi zloma leve noge in udarca v prsni koš pridržali za 30 dni na zdravljenju. Maurenzi se je okoli 5.30 z vespo vozil na delo v podgorsko predilnico, ko je približno sto metrov pred tovarno zaradi ledenega cestišča izgubil oblast nad vozilom, s katerim se je zaletel v parkirani fiat 500, last Giuseppe Casagrandeja iz Ulice Cotonificio 6. Izsiljevanje prednosti je povzročilo nesrečo pred goriško bolnišnico. Iz mirenskega mejnega prehoda je proti središču mesta vozil motoped 31-letni Alojz Mavrič iz Vrtojbe, Ulica 9, septembra 250. Pred bolnišnico je vanj trčil avtomobilist, 61-letni upokojenec Santo Giberna, ki je nameraval zaviti v levo. Motopedista so odpeljali v bližnjo nošnišnico, kjer so mu ugotovili poškodbe na levni nogi, zaradi česar se bo zdravil 5 dni.

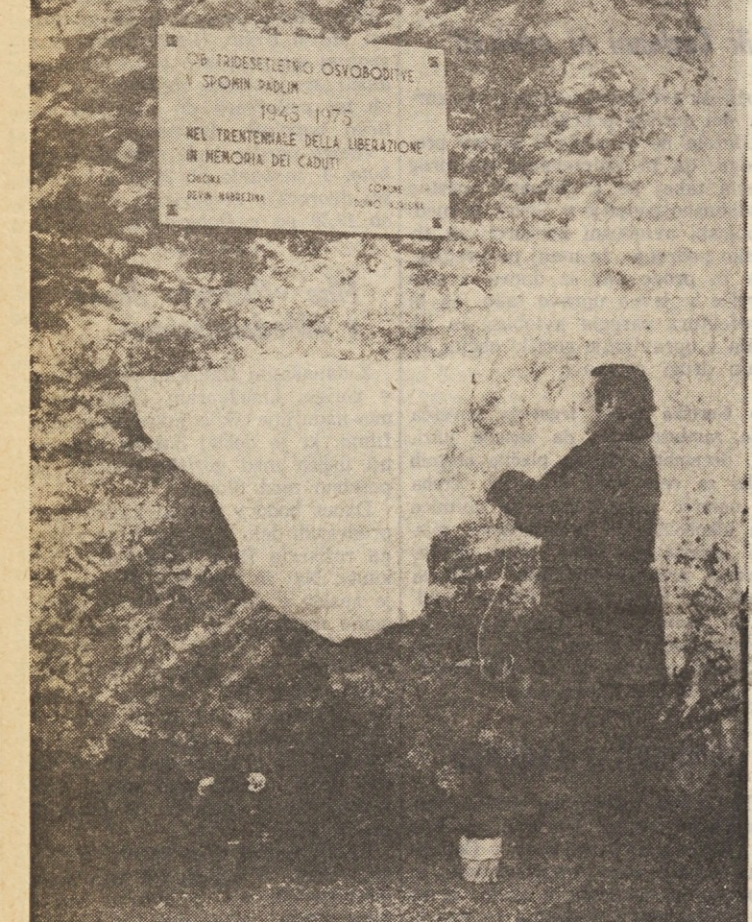
STALNO SLOVENSKO GLEDALIŠČE TRST
30 let neprekinjenega delovanja
ALDO NICOLAJ
STARA GARDA
tragikomedijska v dveh dejanjih
Prevod Borut Trekmaj
Scenograf Edvard Zajec
Režija MARIO URŠIČ
V soboto, 3. januarja 1976, ob 20.30 v župnijski dvorani v ŠTEVERJANU.
V nedeljo, 4. januarja, ob 19.30 v župnijski dvorani «Gregorčič» v ŠTANDREŽU.

DEZURNA LEKARNA V GORICI
Danes ves dan in ponoči je v Gorici dežurna lekarna Baldini, Veržijev Korzo 57, tel. 28-79.
DEZURNA LEKARNA V TRZICU
Danes ves dan in ponoči je v Trzicju dežurna lekarna Al Redentore, Ul. Rosselli, tel. 72-340.

Odkritje spominskih obeležij v Slivnem, Prečniku in Trnovci

V nedeljo so, kot obseirne poročamo na drugem mestu, v Slivnem, Prečniku in Trnovci odkrili spominska obeležja ob tridesetletnici zmag nad nacifasizmom in v spomin padlim. Kot kaže sornja slika, je spominsko obeležje v Slivnem odkrila vdova padlega partizana

V Prečniku in v Trnovci pa sta, kot vidimo na sliki, odkrila spominsko ploščo dva sinova dveh padlih partizanov

V Trnovci pa sta, kot vidimo na sliki, odkrila spominsko ploščo dva sinova dveh padlih partizanov

KAJ KOMENTIRA ITALIJANSKI TISK KRATEK OBRAČUN IN NAČRTOVANJE

S koncem leta je prišel čas obračunov ter načrtovanja za leto 1976 tudi v luči izkušenj leta, ki se izteka. Ker je vrh vsega v tem času božičnih in novoletnih praznikov politična dejavnost zamrla, je razumljivo, da italijanski listi odmerjajo obračun leta 1975 veliko prostora, zlasti še, ker je bilo to leto v marsikaterem pogledu emblematično za italijansko družbo.

LA STAMPA

Turinska STAMPA se v svojem uvodnem članku «Non più come prima» omejuje v glavnem na politično in družbeno dogajanje in že uvodoma ugotavlja, da so letošnji osrednji dogodki, tisti, ki je dal letu 1975 najizrazitejši pečat, upravne volitve 15. junija, na katerih se je dejansko zrušil italijanski dvostrankarski sistem, ki se je uveljavil leta 1948 in na katerem je bila KD na oblasti tako v vladi kot v večini krajevnih uprav, KPI pa je bila «obsojena» na vlogo opozicijske stranke.

S 15. junijem pa — nadaljuje časnik — je KPI postala osrednja politična sila, okrog katere se združujejo tudi manjše formacije, medtem ko je KD v krizi. Kriza seveda še ne pomeni propada, pač pa pomeni, da je stranka pred veliko preizkušnjo, če ima v sebi še življenjske sile, če je vodstvo povezano s članstvom, bo prebrodila krizo in bo junjski volilni poraz za stranko pozitiven. Kljub temu pa je zelo jasno da se je po 15. juniju razmerje sil znatno spremenilo in da ne bo mogoče več naprej po starih kolektivnih. Po demokratskih zmagi na volitvah leta 1948 smo imeli sredinske in levosredinske vlade, organske ali ne, glavna značilnost teh vlad pa je bila vsekakor, da je bila KD njen osnovni steb. Odslej se KPI postopno uveljavlja kot glavna stranka tako, da, čeprav formalno še v opoziciji, preprečuje padec dvobarvne vlade Moro - La Malfa.

V obračun leta 1975 gre vpisati še veliki «boom» svobodnjaštva, katerega diamantna konica so bila ženska gibanja in radikali ter novo vzdušje v italijanskem šolstvu. Če je bilo 1968. leto, leto v katerem je študentovsko gibanje izpodkopal temelje zastarelemu šolskemu sistemu, je letošnje leto prineslo prav tako veliko novost: študentje so spoznali, na kako nizko raven je padla italijanska šola in zato zahtevajo, naj ne bo razred več le neke vrste parkirišče, v katerem fant čaka, da se lahko vključi v svet dela, pač pa kraj, kjer se strokovno pripravi, se dejansko izobražuje ter se pripravljata na življenje.

IL GIORNO

Milanski IL GIORNO pa se je v svojem obračunu posvetil gospodarstvenemu položaju in krizi, ki se vedno prehaja Italijo. List uvodoma ugotavlja, da se z letom 1975 izteka najbolj črno leto za italijansko gospodarstvo v povojnem času, saj je proizvodnja padla za 12 odstotkov, v še večji meri pa so se zmanjšale naložbe. Porazni obračun letošnjega leta ni bil nepričakovan, saj je leto 1973 s petrolejsko krizo razgalilo vse slabosti italijanskega gospodarstva. Ze tedaj se je pokazala nujnost industrijske preobnove, ki bi omogočila italijanskim podjetjem, da prebrčejo brez prevlekih težav petrolejsko krizo nujno so bile pobude, ki bi odprle tudi manjšim podjetjem tuj tržišča in obenem ukrepi za omejitve uvoza. Za vse to bi vlada potrebovala učinkovita intervencijska sredstva, a vse, kar ji je uspelo uresničiti, je bila nedeljska prepoved prometa.

Ker se pristojni organi niso zganili, je moral posebej guverner osrednje banke Carli, ki je s strogo deflacijsko politiko rešil državo bankrota, obenem pa o strogo zavrl industrijsko proizvodnjo, kar je imelo hude posledice na storilnost, na zaposlitev in na produktivne naložbe. Vprašanje je — se sprašuje milanski list — če nam bodo osrednje izkušnje še služile pri načrtovanju za prihodnje leto in če se bomo znali izogniti strogi deflacijski politiki, ki bi je osrednja banka ne mogla več odpraviti, ne da bi pahnila državo v brezno hude politične krize.

DRUŽINA KENNEDY, KOT KAŽE, NIMA SREČE

Umorjenega predsednika so sedaj ponovno ubili

Razgaljanje predsednikovega zasebnega življenja - Z družino Kennedyjev prihajajo v zagato tudi drugi

Res je, da gremo v ZDA proti volitvam, toda to, kar lahko zasledimo po ameriškem tisku, je nekaj, kar gre preko vseh meja. Nekateri pravijo temu svoboda. Pa ne gre za svobodo. Gre za nekaj povsem drugega. Sicer pa predidno na stvar, da se konkretno prepričamo, kaj nekateri smatrajo za svobodo.

John Kennedy, ki je bil 35. predsednik ZDA in ki ga je ves svet smatral za pogumnega človeka, ki naj bi potegnil ZDA iz slepe ulice, je prišel na seznam najbolj pokvarjenih ameriških predsednikov. Do pred nedavnim so njegovi lik vstili v kolajno ob 200-letnici ZDA, danes pa je za zatožni klopi. O Johnu Kennedyju se je že nekajkrat našel, da ni bil svetnik, toda sedaj prihajajo na dan zelo tučne stvari. Bivšega idealnega predsednika razkrinkuje ženska, ki je legala v njegovo posteljo, hkrati pa tudi v posteljo šef ameriške mafije v posteljo Johna Rossellija in Sama Giancana. Pa ne le, da sta bila Rosselli in Giancana na vrhu ameriškega gangstevstva, pač pa bi bila prav ona dva morala po nalogu ameriške obveščevalne službe CIA umoriti Fidela Castra. Doselej je veljalo splošno mnenje, da «Kennedy ni o tem ničesar vedel».

JUGOSLAVIJA OB KONCU LETA 1975

Kaj pravi statistika o ljudeh in ekonomiji

Industrija naglo napreduje, kmetijstvo letos obstalo Po 200.000 ljudi na leto več - Razpoke niso pogostne

Ob koncu leta se delajo obračuni. Včasih so več včasih manj pozitivni, včasih celo negativni. Generalni direktor jugoslovanskega zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić je pred dnevi na tiskovni konferenci v zveznem odboru za informacije nanizal predstavnikom jugoslovanske tiska nekaj podatkov, ki se nanašajo na 31. december 1975. leta, to se pravi, da je nekatere podatke navedel tudi po približnih ocenah ne pa po konkretnem seštevku. To pa je nekaj normalnega, saj je šlo vendar za teden dni razlike, kar v letu dni vsekakor ni veliko. Povzeli bomo nekaj podatkov, ki jih je navedel Ibrahim Latifić.

V letošnjem letu torej v 1975 se bo število jugoslovanskega proizvodstva povečalo za približno 200 tisoč in bo tako konec leta Jugoslavija štela 21 milijonov 325.000 prebivalcev. V zadnjih petih letih, torej od 1971 do konca sedanjega leta se je število jugoslovanskih državljanov povečalo za okoli milijon ljudi, kar pomeni po 200.000 na leto. Vendar pri tem ne smemo misliti, da je tolikšen prirodni prirastek. Število državljanov se čeda tudi zaradi zmanjšanja smrtnih primerov v tem času, kajti krepko se je povečala ali bolje podajala poprečna življenjska doba, ki znaša že 65 let za moške in kar 70 let za ženske.

V minevačem letu se je v Jugoslaviji poročilo 187.000 parov. V istem času pa se je razvezalo 25.000 zakonskih parov, to se pravi, da je šel narazen vsak sedmi zakonski par. Prav te dni smo mogli v neki italijanski sicer resni reviji zaslediti porazne podatke, ki zatrjuje, da se v Jugoslaviji loči vsak drugi zakon. Konkretni podatki direktorja zveznega urada za statistiko, torej dovolj kvalificiranega funkcionarja, pa potrjuje, da je razporek pravzaprav zelo malo in je Jugoslavija glede tega med zadnjimi v Evropi.

V Jugoslaviji je «v delovnem odnosu» nekaj nad 4.735.000 oseb. K temu je treba dodati še tiste, ki so zaposleni v vojski, kar pa je, seveda, uradna tajnost. Gornji podatki govore, da je letos bilo zaposlenih za 5,3 odstotka več ljudi kot lani. Kar 34,5 zaposlenih odpade na ženske, kar vsekakor ni malo, pa čeprav so nekatere dežele v svetu glede tega še pred Jugoslavijo. V proizvodnji je zaposlenih 3.840.000 oseb, od česar odpade skoraj dva milijona na industrijo, ostalo pa na vse druge ekonomske dejavnosti. Od celotnega izven gospodarskih dejavnosti, je kar tri četrtine zaposlenih v solstvu in kulturnih ustanovah. Statistika nadalje pravi, da je v minulih petih letih, torej od 1971 do 1975, našlo v Jugoslaviji delovno mesto skupno 800.000 ljudi.

Generalni direktor zveznega zavoda za statistiko je navedel tudi podatek, da se bo družbeni proizvod vsega jugoslovanskega gospodarstva v letošnjem letu povečal za 4 odstotke v primerjavi z lanskim. Pri tem pa velja dodati, da se je industrijska proizvodnja povečala za 6 odstotkov, vtem ko kmetijska proizvodnja beleži celo -2 odstotka v primerjavi z lanskim, kar gre za prvenstvo na račun pridela žita, konkretneje pšenice, ki so je letos pridelali za 30 odstotkov manj kot v lanskem letu.

Poprečni osebni dohodki jugoslovanskega državljanov so se v letošnjem letu povisali za 25 odstotkov, vendar se je realni osebni dohodek dvignil le za 1 odstotek, kajti v istem času so tudi življenjski stroški poskočili za 24 odstotkov.

NA FILMSKIH PLATINJI

Mario Morra:

«Un sorriso, uno schiaffo, un bacio...»

Po zgledu ameriškega filma «C'era una volta Hollywood», ki je vseval odlomke iz izdelkov filmske družbe M.G.M., je morda največja italijanska filmska družba Titanus (ki se danes omenja na distribucijsko dejavnost) dala pripraviti film z odlomki iz lastne proizvodnje. Nastal je film «Un sorriso, uno schiaffo, un bacio in bocca. Antologia del cinema italiano sui favolosi anni '50», ki ga je planiral Enrico Lucherini, pripravil pa Mario Morra. Uspeh filma je prepričal realizatorje, da pripravijo še drugi del antologije.

Najprej moramo reči, da gre za skoraj sramotno operacijo, brez vsakega kriterija, saj je celo kronološka opredelitev «50. leta krojno prošna (film vsebuje namreč odlomke tudi iz velikih poznjših del). Odlomki so rezani in montirani zelo slabo; v komentariu (ki ga je napisal Alessandro Parenzo, bere pa ga Oreste Lionello) prevladuje zelo cenena ironizacija, ki se verjetno ne zaveda, da je bil težji italijanski film dosti bogatejši in zanimivejši kot danes. To je pravzaprav edina «zasluga» filma: da nam omogoča gledanje prizorov iz mnogih zanimivih filmov vseh zvrstev (poleg katerih je tudi nekaj zanimivih dokumentarnih prizorov); z razliko od mnogih kritikov, smo mnenja, da je bil v 50. letih (kot že v 30. in v 40.) italijanski film zelo zanimiv prav v serijskih proizvodnjah Mario Morra se, seveda, tega ni zavedal in se je prepustil mersarsko-montažni operaciji, v kateri se je čezakazal.

Tu pa tam se v filmu prikaže Renato Pozzetto z uodi, ki so včasih zabavni, nimajo pa zveze z ostalim.

Mario Monicelli:

«Amici miei»

Film «Amici miei» pripisujejo Mariu Monicelliju, ker ga je on režiral, čeprav ga je pred smrtjo pripravil Pietro Germi, ki je v Benvenutoim, De Bernardijem in Pinellijem avtor scenarija; nastoje navajajo namreč neobičajno opredelitev: «film Pietra Germija - režija Mario Monicelli».

Gre za zelo zabavno komedijo, morda eno najzabavnejših v novjšem italijanskem filmu. Tudi v njej pa opazoma precejšnjo potrdnost v realizaciji, pomankanje za pravi smisel filmske pripovedi, pa neoddolnost pred opredelitvijo protagonistov: kot pravih oseb ali pa kot mask, v glavnih vlogah igrajo Ugo Tognazzi, Philippe Noiret, Gastone Moschin, Bernard Blier, Adolfo Celi, Duilio Del Prete, Olga Karlatos, Silvia Dionisio.

SERGIJ GRMEK

RADIO VELE VIZIJA

TOREK, 30. DECEMBRA 1975

ITALIJANSKA TELEVIZIJA PRVI KANAL

12.30 JOGA V SLUŽBI ZDRAVJA, tedenska oddaja
12.50 DNEVNI EVROPE
Z zadnjim decembrom se zaključil pol leta, odkar je na vrhu ministrskega sveta Evropske gospodarske skupnosti predstavnik Italije. Kot je znano, se načelniki ministrskega sveta Evropske skupnosti menjujejo in ker se zaključijo «italijansko polletje» obračun koncu leta, je možen temeljitejši in bolj konkreten obračun nad uspehi in neuspehi dejavnosti v tem okviru
13.25 Vremenska slika
13.30 DNEVNIK
14.25 Nogometna tekma MED ITALIJO IN GRČIJO, prenos iz Firenc
17.00 DNEVNIK
17.15 Program za najmlajše
17.45 Program za mladino: Lov na leoparda
18.35 Trije trčeni lovci, risani film
18.45 Poljudna znanost: Proces proti Roberspierru
19.20 Nabožna oddaja: poslanica miru od novem letu Italijanske kronike in Vremenska slika
20.00 Ob 20. uri
20.40 «La Castiglione»
Prvo nadaljevanje TV priredbe po scenariju, ki ga je pripravil Dante Guardamagna.
Konec 19. stoletja neka že stara ženska v svoji pariški palači podživlja svojo preteklost. Skušna ponovno izbrskati iz svoje glave spomina svojo identiteto, skuša dojeti razloge svoje samote, ki jo je spremljala vse življenje. Gre za grafico Virginio Veras di Castiglione

DRUGI KANAL

18.15 Poskusna oddaja za gluhooneme
18.25 Nove abecede
18.45 Sportni dnevniki
19.00 ARHEOLOGIJA
Program vodijo Federico Gorio, Giuseppe Mantovani in Mario Francini, ki bodo obravnavali eno najbolj zanimivih arheoloških tem na Apeninskem polotoku, namreč zadevo Etrušca nov. ljudstva, ki je naseljevalo v glavnem osrednjo Italijo in zapustilo bogate sledove svoje omike, hkrati pa tudi celo kopico vprašanj, saj znanost še vedno ni odgovorila niti na vprašanje, odkod Etruščani prihajajo
20.00 Ob 20. uri
20.30 DNEVNIK
21.00 Biti gledališki umetnik
Danes je na vrsti tretje nadaljevanje, ki obravnava življenje italijanskih in tujih odrskih umetnikov. Nocoj bo govor o razmerah italijanskega odrskega umetnika, ko je končal strokovno šolo
22.00 Glasbena prireditev: Plurale femminile

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

10.00 in 11.20 TV SOLA: Disneyev svet, glasbeni pouk, izobraževalna oddaja
15.45 SMUCARSKI SKOKI, posnetek iz Obersdorfa
17.15 Ptice na obali
17.25 A. Lingreen: Erazem in potepuh, nadaljevanje
18.00 Obzornik
18.25 MALA ČUDESA VELIKE PRIRODE
Z današnjim dnem se začne novo poljudnoznanstvena barvna nadaljevanja, ki je nastala v sodelovanju zagrebških in sovjetskih ustvarjalcev. V oddaji bodo vsakokrat trije prispevki, ki jih pripravovalec včasih komentira precej humoristično
18.40 Mozaik
18.45 Ne «rezerite»: MARIBORSKI PREDSTAVI
Gre za «Liziko» in «večer Shakespearovih verzov», za dve predstavi, ki sta posebno zanimivi zaradi svoje gledališke oblike. Obe sta monodrami in obe redno uprizarjajo izven gledališke hiše. Milena Muhičeva, ki igra Liziko, je za svojo vlogo dobila letošnje Severjevo nagrado
19.10 Veselo pričakovanje
19.30 DNEVNIK
20.05 POGOVOR O...
Trenutek po tridesetih letih je naslov pogovora o stanju na področju obrambnih priprav ter o osnovnih nalogah narodne obrambe. Gre za uresničevanje dokumenta glede usposabljanja mladih za udeležbo v splošnem ljudskem odporu ter v družbeni samozasčitvi
21.05 G. de Maupassant: LEPI STRICEK, nadaljevanje
21.50 DNEVNIK

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

18.30 Smučarski skoki v Obersdorfu
19.55 Otrški kotiček
20.15 DNEVNIK
20.30 Dekle v izložbi, celovečerni film
22.00 Kako bomo živeli jutri: Operacija brez bolečin

TRST A

7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Pratik; 12.50 Revija glasb; 13.30 Glasba po željah; 17.09 Program za mladino; 18.15 Umetnost, književnost in prireditve; 18.30 Komorni koncert; 19.10 Baročna arhitektura v Gorici; 19.20 Pravljice in pesmi za najmlajše; 20.00 Sport; 20.35 U. Giordano: «Sibirija», opera; 22.15 Sanjajte z nami.

KOPER

6.30, 7.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30, 20.30 Poročila; 6.15 Glasba za dobro jutro; 7.40 Jutranja glasba; 8.35 Klavirske skladbe; 9.00 Folklorna glasba; 9.15 Melodije; 10.00 Z nami je; 10.15 Ansambel «La Vera Romagna»; 11.45 Ansambel kitarista Mottole; 12.00 Glasba po željah; 13.35 Poljske; 14.00 Jugoslavija v svetu; 14.35 Polke in valčki; 15.45 Poskočbe; 16.45 Ansambli zabavne glasbe; 17.00 Program za mladino; Veselo za novo leto; 18.00 Carobna godala; 18.35 Zabavna glasba; 19.00 Prenos RL; 19.30 Lahka glasba; 20.00 Nesmrtni melodije; 21.00 Literarna oddaja; 21.20 Godala.

NACIONALNI PROGRAM

7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.30 Jutranja glasba; 8.30 Jutranje popevke; 9.00 Vi in jaz; 10.00 Posebna reportaža; 11.30 Drugi zvok; 12.10 Četrty program; 14.20 Nogometna tekma Italija-Grcija; 16.30 Popoludni srečanje; 17.05 Nadaljevanje; 17.25 Komorna in operna glasba; 19.30 Operni koncert; 20.05 Orkester Scia-sca; 20.20 Ponovno na sporedu; 21.15 James Cameron: «La pompa».

SLOVENIJA

7.00, 8.00, 9.00, 13.00, 15.00, 19.00 Poročila; 6.50 Beseda na današnji dan; 8.10 Glasbena minitveja; 9.05 Radijska glasba; Pšenica najlepši svet; 9.30 Iz glasbenih sol; Piran; 10.15 Kdaj, kam, kako in po čem?; 10.45 Turistični nastopi; 11.03 Promenadni koncert; 12.10 Popevke brez besed; 12.30 Kmetijski nasveti; 12.40 Po domače; 13.30 Priporočilo vam...; 14.10 Skladbe za mladino; 14.40 Na poti s kitaro; 15.45 «Vrtljak»; 16.45 Pota sodobne medicine; dr. S. Koren: Problemi alkoholizma; 17.00 Aktualnosti; 17.20 Obiski naših solistov; 18.05 V terek na svidenje!; 18.35 Lahke note; 19.40 Ansambel Silva Stingla; 19.50 Lahko noč, otroci!; 20.00 Slov. zemlja v pesmi; 20.30 Od premiere do premiere; 21.30 Zvočne kaskade; 22.20 V duhu istrske izročila; 23.05 M. Slaviček: Pesmi; 23.15 Popevke.

REŠITE KRIZANKE

VODORAVNO: 1. sir, 3. VESNA, 7. Gorica, 13. Ir, 14. tenis, 15. karolin, 16. ramazan, 18. gorati, 19. itak, 20. solata, 21. do, 2. drin, 23. boleti, 24. zal, 25. preč, 26. dopisi, 27. Mata, 28. Ron, 29. Morana, 30. beli, 31. I.G., 32. manira, 33. seti, 35. valeta, 36. kadaver, 38. oropati, 40. Devin, 41. pi, 42. kazati, 43. Duran, 44. riž.
NAVPIČNO: 1. SIRK, 2. IRA, 3. vezan, 4. enak, 5. sin, 6. NS, 7. garati, 8. orati, 9. rota, 10. hi, 11. C.I., 12. Angola, 14. tatič, 15. koleša, 17. Miren, 18. golina, 20. sopara, 21. dati, 22. drog, 23. boriti, 27. Zelan, 25. pritok, 26. doneti, 24. metan, 29. malač, 30. Bedin, 32. mapa, 33. Sava, 34. KRIZ, 35. voz, 36. ker, 37. epi, 39. Ra, 40. Du.

ŠEST REKORDOV V WOLFSBURGU

Za nemška vozila znamke volkswagen je znano, da so hudo, hudo trpežna, da pa se ne morejo pohvaliti z kdove kakšno brzino. Res je, da so nekateri novi tipi avtomobilov, ki prihajajo iz tovarne v Wolfsburgu tudi nekoliko hitrejši, vendar se njihov pospešek še ne more kosati s pospeškom nekaterih sorodnih vozil. Zdjaj pa prihaja prav iz Wolfsburga vest o velikem uspehu znanega zahodnonemškega avtomobilskega časnika - dirkača Fritza Buscha, ki je na poskusni stezi tovarne Volkswagen potkolnel na isti dan kar šest svetovnih rekordov, praktično nekakšno «odlično skrupucano», sestavljeno iz sestavnih delov različnih znamk. Busch je svoje vozilo imenoval «Diesel - Stars», kar bi po naše reklo dieslova zvezda. Toda srce, jedro tega vozila, namreč njegov motor je dieslov motor mercedesa benza na pet cilindrov s kubaturo nekaj pod 3000 ccm, kateremu je dodal še turbokompresor.

REŠITE KRIZANKE

na uro, nadalje je potkolnel dosežani rekord na km in na miljo z letičim štartom ter na četrty milje, na pol km ter na km z normalnim štartom.
Da pa bi ne delali komu krivice ali bogve da ne bi delali reklame drugemu po nepotrebnem, bomo koj dodali, da je vozilo, s katerim je Fritz Busch potkolnel vsi dosežani rekordov, praktično nekakšno «odlično skrupucano», sestavljeno iz sestavnih delov različnih znamk. Busch je svoje vozilo imenoval «Diesel - Stars», kar bi po naše reklo dieslova zvezda. Toda srce, jedro tega vozila, namreč njegov motor je dieslov motor mercedesa benza na pet cilindrov s kubaturo nekaj pod 3000 ccm, kateremu je dodal še turbokompresor.

REŠITE KRIZANKE

Ob koncu leta se delajo obračuni. Včasih so več včasih manj pozitivni, včasih celo negativni. Generalni direktor jugoslovanskega zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić je pred dnevi na tiskovni konferenci v zveznem odboru za informacije nanizal predstavnikom jugoslovanske tiska nekaj podatkov, ki se nanašajo na 31. december 1975. leta, to se pravi, da je nekatere podatke navedel tudi po približnih ocenah ne pa po konkretnem seštevku. To pa je nekaj normalnega, saj je šlo vendar za teden dni razlike, kar v letu dni vsekakor ni veliko. Povzeli bomo nekaj podatkov, ki jih je navedel Ibrahim Latifić.

REŠITE KRIZANKE

Ob koncu leta se delajo obračuni. Včasih so več včasih manj pozitivni, včasih celo negativni. Generalni direktor jugoslovanskega zveznega zavoda za statistiko Ibrahim Latifić je pred dnevi na tiskovni konferenci v zveznem odboru za informacije nanizal predstavnikom jugoslovanske tiska nekaj podatkov, ki se nanašajo na 31. december 1975. leta, to se pravi, da je nekatere podatke navedel tudi po približnih ocenah ne pa po konkretnem seštevku. To pa je nekaj normalnega, saj je šlo vendar za teden dni razlike, kar v letu dni vsekakor ni veliko. Povzeli bomo nekaj podatkov, ki jih je navedel Ibrahim Latifić.

NOGOMET

DANES V FIRENCAH

Italijani bodo skušali dobro zaključiti sezono

Grški reprezentanti bodo odlična preskušnja za «azzurre» - Slovo Facchetti

FIRENCE, 29. — Z jutrišnjim prijateljskim srečanjem proti Grčiji se bo italijanska državna nogometna reprezentanca praktično začela zvižgati v boje za uvrstitev v finalna kola svetovnega nogometnega prvenstva, ki bo leta 1978. Moštvo, ki bo igralo proti Grčiji, ni moralo praktično predstavljati novo državno reprezentanco, z novimi elementi. Tokrat bo verjetno zadnjič stopil na igrišče

standardno postavo, saj so dobro reagirali in tudi dvakrat zatresli sežansko mrežo z Grgičem in Dobrilo. D. C.

Visoka zmaga Primorca

Kljub praznikom Trebenci ne počivajo. Primorec je namreč v petek odigral prijateljsko nogometno tekmo z Rosandrom, ki nastopa v 2. AL, in po lepem dvoboju v Trebach premagal goste s 5:2. To je bil za Trebence dober trening, saj bodo morali v torek, 6. januarja odigrati zaostalo tekmo 9. kola z Domiom, katero je zadnjič sodnik odgodil zaradi burje. Srečanje bo ob 11.15 na dolinskem občinskem nogometnem igrišču.

Romeo Benetti, član Milana in standardni igralec italijanske državne reprezentance, je znan predvsem zaradi svoje agresivne igre

v državnem dresu Facchetti, ki je odigral od leta 1963 kar 83 tekem v reprezentanci. Italijani so trenutno dobro pripravljene, predvsem s tehničnega vidika, saj so se začeli počasi zvižgati v skupno igro.

Tudi Grki upajo, da bodo dobro zaključili letošnjo sezono, čeprav se niso odkrito izrazili o svojih pričakovanjih, oziroma o možnostih Italijanov za zmago. Vendar imajo za seboj odlične rezultate, kot je rumi s 1:1 proti Zah. Nemčiji v Dusseldorfu in neodločen rezultat doma proti Romuniji.

Italija je zadnjič igrala proti Grčiji leta 1972 v Atenah in zmagala s 2:1. Od takratne ekipe je v moštvo ostal tokrat edinelec Zoff, pri Grkih pa so preživeli Sinetapulos, Kudas in Papaioannu.

Reprezentanci bosta nastopili v naslednjih postavah: ITALIJA: Zoff (k), Gentile, Rocca, Benetti, Bellugi, Scirea, Casuso, Anagnoni, Savoldi, Capello, Pulici. GRČIJA: Kelesidis, Paliass, Kirastis, Firos, Sinetapulos, Sarafis, Terzanidis, Delikaris, Kritikopoulos, Kudas, Papaioannu. SODNIK: Miloš Čajica (Jugoslavija); stranska sodnika: Tauzes in Imtarevic (Jug.).

Prijateljsko nogometno tekmo Italija - Grčija bo danes prenašala tudi italijanska televizija s pričetkom ob 14.30.

Nedeljski izidi prijateljskih tekem Genoa - Inter 2:3, Udinese - Milan 1:3, Napoli - Gladiator 4:3, Lecce - Lazio 2:2, Perugia - Duнав 0:0, Taranto - Fiorentina 3:3, Padova - L.R. Vicenza 1:1, Lucchese - Sampdoria 2:2, Catanzaro - Rapid Bukarešta 2:1, Serenjo - Atalanta 0:1, S. Angelo - Varese 2:0, Anconitana - Palermo 2:2, Senigallia - Sambenedettese 2:6, Forlì - Spezia 0:0, Grosseto - Orbetello 1:1, Cuneo - Milanesse 3:2, Lecce - Rhodense 2:0, Fidenza - Piacenza 1:2.

Tabor (Sežana) - Gaja 6:2 (3:2) Ker je prvenstvo 3. AL prekinjeno, je Gaja v nedeljo gostovala v Sežani ter tekmo izgubila s 6:2. Ekipi sta prikazali na splošno dober nogomet, čeprav so bili domačini za razred boljši in to v drugem polčasu. Gajevci niso razočarali predvsem v začetku, ko so nastopili s

Proseško Primorje je letos v prvenstvu 2. amaterske lige zadovoljivo opravilo svojo nalogo

NOGOMET

Kljub porazu proti Bologni Triestina zadovoljivo igrala

Gostje so zmagali z golom razlike, a s prikazano igro niso navdušili

Bologna - Triestina 2:1 (1:0) TRIESTINA: Valsecchi (v 46. min. Janza), Lucchetta, Zanini (v 46. min. Berti), Politti (v 61. min. Franca), De Luca (v 79. min. Del Frate), Monticolo, Andreis, Fontana (v 46. min. Marcato), Dri, Zamparo, Goffi (v 46. min. Vergan). BOLOGNA: Mancini (v 46. min. Adani), Valmassois, Cresci, Ceserer, Roversi, Nanni, Trevisanello (v 72. min. Mastalli), Vanello (v 46. min. Massimelli), Clerici (v 46. min. Grop), Maselli, Bertuzzo. STRELCI: v 12. min. Bertuzzo iz 11-metrovke, v 60. min. Lucchetta iz 11-metrovke, v 87. min. Grop. SODNIK: Poles iz Cordenonsa. Z gostovanjem prvotigaša Bologne so tržaški navijači upali, da bodo v nedeljo preživeli lep popoldne na stadionu Grezar z vrhunskim nogometom Bologne, vendar so ob koncu odšli razočarani. Bologna v Trstu ni pokazala tiste

ga vrhunskega nogometa, kot so vsi pričakovali, saj je moštvo trenutno na petem mestu začasne lestvice italijanske A lige in bi od njega prav gotovo zahtevali mnogo več, kot so varovanci trenerja Pesaele pokazali. Povsem zadovoljila pa je Triestina, in s tem so bili številni navijači (okrog 7000), ki so prihiteli na stadion saj delno poplačani. Domačini se niso nikoli predali kvotiranim gostom, saj so jih Tržačani v trenutkih celo nadirjali. Triestina je pokazala dober nogomet, morda celo boljši kot v mnogih prvenstvenih tekmah D lige. Repre, da se Bologna nikoli ni razprežala, vseeno pa smo si od prvotigaša le več pričakovali. Od gostov sta zaradi osebnih akcij zavoljavila le Trevisanello in Bertuzzo. Razvidno pa je tudi, da Bologna še nima učinkovitih shem predvsem v napadu.

Morda še najbolj se je Bologna odrezala v obrambi, kjer je nad vse bil zablest branilec Cresci, ki se je večkrat podal tudi v napad. Od vratarjev je vsekar bil boljši Adani, ki je v drugem polčasu zablestel z držnimi posegi. O Triestini lahko rečemo, da po porazu v Dolu je tokrat popoinoma zadovoljila. Tržačani so morda bili pomanjkljivi le v napadu, kjer sta Goffi in Andreis zatujila, medtem ko je Dri v slednjem srednjem napadalca zadovoljil. Pa poglejmo še, kako so padali goli.

V 12. minuti igre Bologna gre v vodstvo. Visokega predložka iz desne strani igrišča ne ujame Valsecchi in Bertuzzo brez oklevanja strelija v prazna vrata, na sami gol črta pa «stille» Monticolo nadomesti Valsecchia in z drzno paradno reši gol. Očitna 11-metrovka, lep strel Bertuzzo in Valsecchi je brez moči. V 60. minuti igre zaradi prekrska Cereserja nad Verganom sodnik odstopi dokaj dvomljivo 11-metrovko v korist Tržačanov, ki z Lucchetto izenačijo. Tik pred koncem, in sicer v 87. minuti igre po predlozku Cereserja, Grop z glavo zapečati končni izid na 2:1.

PO ANKETI ZNS

Mima in Bojan LJUBLJANA, 29. — Združenje športnih novinarjev Slovenije je letos že osmič zaporedoma izbralo športno sponzorico, kolektiv in prireditelja 1975, ki je dal za novinarsko poročanje najboljšo možnost. Letos je glasovalo 66 članov ZNS, ki so z veliko večino glasov glasovali za Jausovčevu, Krizajca, VI. JAHO in OK Mini. SPENT 75. Člani ZNS so v tradicionalni anketi izbrali tudi najboljšega športnika združenja. Spet je zmagal Jože Pogačnik (Dnevnik) s 30 glasovi.

SMUČANJE

EBNAT - KAPPEL, 29. — Vele-slalom veljaven za evropski pokal na pobočju Girelna je prinesel pravo zmagovalje Svitarjem, ki so osvojili tujec je bil Italijan Pietrogovanna kot peti. Dobra sta bila še Amplatz (sedmi) in Radici (deveti). Zanimivo je, da kasnejši zmagovallec Pargatzi v drugem teku je bil

SMUČARSKI SKOKI

Danes 24. novoletna turneja Intersport

Prijavilo se je kar 17 reprezentanc

OBERSTDORF, 29. — Vzhodni Nemeč Jochen Danneberg je danes izvedel najboljši skok na skakalnici v Oberstdorfu pred jutrišnjimi uradnimi nastopi. Danneberg je skočil 107 m in je prehitel Avstrijca Toni-ja Inauerja (106 m) in štiri druge tekmovalce, ki so se ustavili pri 104 metrih. Na skakalnici v Oberstdorfu se bo danes pričela 24. tradicionalna novoletna skakalna turneja Intersport, ki tokrat pomeni tudi veliko preizkušnjo najboljših pred februarjskimi olimpijskimi igrami v Innsbrucku.

Uspešno leto za Jugoslavijo

BEOGRAD, 29. — Predsednik zveze za telesno kulturo Jugoslavije Hakija Podžerac je v intervjuju s športno redakcijo Tanjuga poudaril, da smo lahko z letošnjimi dosežki jugoslovanskih športnikov in športnic v domači in mednarodni konkurenci izjemno zadovoljni, saj so osvojili v predolimpijskem letu 18 kolajna na svetovnem prvenstvu, 31 na evropskih, 64 na sredozemskih, 215 na balkanskih. Skupaj torej 328 kolajna.

Dravi Servolana - Bor Dravi bo v telovadnici v Ulici dela Valle v Trstu (ob 20. uri) prijateljska košarkarska tekma članov med Servolano, ki nastopa v 4. italijanski ligi in Borom, ki je trenutno prvi v promocijskem prvenstvu.

V NEDELJO V TRSTU

Tudi Stevan Vulović na «Silvestrovi corridi»

Z novim letom trka na vrata tudi prvi atletski godaki svetovnega slovesa: «Silvestrova corrida» v brazilskem mestu Sao Paulo. Ta prireditelj je prvi sestanek dela tekaške elite iz vseh delov sveta. Bogate nagrade privedejo na start dostojno predstavnostno, v zadnjih letih pa je bilo potovanje v Brazilijo za evropske tekače skoraj samo turistični podvig. Sredi zimskih priprav in v nekaj urah postavljeni iz mrzle zime v vlažno in skoraj tropsko južnoameriško poletje so na manj kot 9 km dolgi progi pogoreli in boljše mesta prepuštili večkrat malo znanim tekačem iz Južne Amerike.

Jugoslavija, ki redno obiskuje «corridos» z enim svojih najboljših tekačev, bo letos startala s Stevanom Vulovićem. Vulović je znan kot specialist za krose, kjer se bolje znajde kot na tekaških. Lani je povsem nepričakovano zmagal na balkanskem prvenstvu proti znatno boljšim tekačem, letos pa je odlično formo pokazal na jesenskem «Krosu Politike».

KOSARKA

Tržačani navdušili z zmago proti Alcu

V A-1 ligi rimski IBP finalist

V 20. kolu A-2 italijanske košarkarske lige je prišlo v Trstu do velikega presenečenja. Tržaški Pallacanestro je odvisno premagal Alcu iz Bologne, ki ga trenira jugoslovanski «mojster» Aca Nikolić. Tržačani so zmagali z borima dvema točkama razlike, a povsem zasluženo. Junak tekme je bil Američan Taylor, ki je dosegel kar 25 točk in je povsem onemogočil Američana Alca Leonarda. Sicer pa je celotno moštvo zaigralo s srednjim in tako zaslužen poopravilo predhodni poraz. V Bressci pa je Patriarca doživela svoj osmi prvenstveni poraz. Američan Yelverton (38 točk) je bil za Goričane neustavljiv. Od Goričanov je kot običajno zadovoljil Američan Garrett (27 pik).

IZIDI 20. KOLA Pall. TS - Alcu 85:83 Ausonia - Lazio 94:85 Canon - FAG 83:78 Duco - Juve 99:90 Pintinox - Patriarca 87:83 Scavolini - Brindisi 78:61

LESTVICA Canon Benetke 36, Alcu Bologna 30, Patriarca Gorica 24, FAG Neapelj, Duco Mestre in Pintinox Bressa 20, Lazio Rim 18, Scavolini Pesaro, Juventus Caserta in Pallacanestro Trieste 16, Ausonia Genova 14, Libertas Brindisi 10.

TOTIP

- 1. - Luna Nova X 1 2. Gish X 3. - neveljavna 2 4. - 1. Dottorone X 2. Scena X 5. - 1. Tilsit 1 2. Marchese 1 3. - 1. Elastico 1 4. - 1. Stresa 2 5. - 1. Pompass 1 6. - 1. Stresa 2 7. Boreale X

KVOTE 10 - 474.303 lire 9 - 61.000 lir

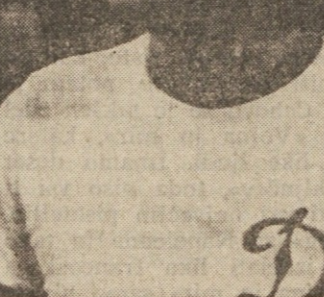
KOSARKA

V tretjem odločilnem srečanju borovci izgubili za štiri točke

V mladinskem prvenstvu poletovi premagali Don Bosco - Spodrsrlaj «plavih»

Bor - Ricreatori 60:64 (28:32)

BOR: Furlan (k) 19, Udovčić 18, Trevisan 8, Slobec 8, Race 6, Mesensel 1, Farneti, Pegan, Koren. SODNIKA: Bozetto in Fegac. PROSTI METI: Bor 9:14. PON: nihče. Ekipi Bora ni uspelo napredovanje v nadaljnjo fazo prvenstva «Pomlad». V tretji in odločilni tekmi z ekipo Ricreatorjev so fantele klonili za 4 točke. S prikazano igro pa so borovci zelo razočarali. Obramba je zagrešila nešteto napak, napad je bil neučinkovit, poleg tega pa so se zgredili še mnogo podaj in še več metov od daleč. S tem porazom so si «plavci» pripravili ugodno priložnost. V prvih minutah se je bil na igrišču hud boj. Obe ekipi sta skušali uvesti svoj tempo. Na obeh straneh so igralci storili mnogo napak, pozneje pa se je ekipa Ricreatorjev počasi oddaljila, predvsem po zaslugi večje točnosti v zaključevanjih na koš. Proti koncu polčasa so se «plavci» spet potrudili ter znižali zaostanek, ki je znašal v prvi polovici 4 točke. V drugem polčasu je je nadaljevala ista igra kot v prvem. Borovci so zablesteli od časa do časa, medtem ko je ekipa Ricreatorjev enakomerno nadaljevala. Proti koncu tekme so se «plavci» znašli v precejšnji zamudi in spet so začeli igrati boljše, a žal nepozno. Ob zadnjem sodnikovem žvižgu so bili še za 4 točke v zamudi.

Blohin je v glavni meri pripomogel, da je Dinamo iz Kijeva osvojil pokalni pokal prvakov in super-pokala. Blohin je bil zaslužen za najboljšega nogometaša leta 1975

PARIZ, 29. — Desno krilo sovjetske nogometne reprezentance Oleg Blohin je bil proglašen za najboljšega nogometaša leta 1975 v referendumu, ki ga vsako leto razpisuje

ATLETIKA

JUTRI V SAO PAULO

Tudi Stevan Vulović na «Silvestrovi corridi»

KOSARKA

ITALIJANSKA LIGA

Tržačani navdušili z zmago proti Alcu

V A-1 ligi rimski IBP finalist

V 20. kolu A-2 italijanske košarkarske lige je prišlo v Trstu do velikega presenečenja. Tržaški Pallacanestro je odvisno premagal Alcu iz Bologne, ki ga trenira jugoslovanski «mojster» Aca Nikolić. Tržačani so zmagali z borima dvema točkama razlike, a povsem zasluženo. Junak tekme je bil Američan Taylor, ki je dosegel kar 25 točk in je povsem onemogočil Američana Alca Leonarda. Sicer pa je celotno moštvo zaigralo s srednjim in tako zaslužen poopravilo predhodni poraz. V Bressci pa je Patriarca doživela svoj osmi prvenstveni poraz. Američan Yelverton (38 točk) je bil za Goričane neustavljiv. Od Goričanov je kot običajno zadovoljil Američan Garrett (27 pik).

IZIDI 20. KOLA Pall. TS - Alcu 85:83 Ausonia - Lazio 94:85 Canon - FAG 83:78 Duco - Juve 99:90 Pintinox - Patriarca 87:83 Scavolini - Brindisi 78:61

LESTVICA Canon Benetke 36, Alcu Bologna 30, Patriarca Gorica 24, FAG Neapelj, Duco Mestre in Pintinox Bressa 20, Lazio Rim 18, Scavolini Pesaro, Juventus Caserta in Pallacanestro Trieste 16, Ausonia Genova 14, Libertas Brindisi 10.

TOTIP

- 1. - Luna Nova X 1 2. Gish X 3. - neveljavna 2 4. - 1. Dottorone X 2. Scena X 5. - 1. Tilsit 1 2. Marchese 1 3. - 1. Elastico 1 4. - 1. Stresa 2 5. - 1. Pompass 1 6. - 1. Stresa 2 7. Boreale X

KVOTE 10 - 474.303 lire 9 - 61.000 lir

KOSARKA

V tretjem odločilnem srečanju borovci izgubili za štiri točke

V mladinskem prvenstvu poletovi premagali Don Bosco - Spodrsrlaj «plavih»

Bor - Ricreatori 60:64 (28:32)

BOR: Furlan (k) 19, Udovčić 18, Trevisan 8, Slobec 8, Race 6, Mesensel 1, Farneti, Pegan, Koren. SODNIKA: Bozetto in Fegac. PROSTI METI: Bor 9:14. PON: nihče. Ekipi Bora ni uspelo napredovanje v nadaljnjo fazo prvenstva «Pomlad». V tretji in odločilni tekmi z ekipo Ricreatorjev so fantele klonili za 4 točke. S prikazano igro pa so borovci zelo razočarali. Obramba je zagrešila nešteto napak, napad je bil neučinkovit, poleg tega pa so se zgredili še mnogo podaj in še več metov od daleč. S tem porazom so si «plavci» pripravili ugodno priložnost. V prvih minutah se je bil na igrišču hud boj. Obe ekipi sta skušali uvesti svoj tempo. Na obeh straneh so igralci storili mnogo napak, pozneje pa se je ekipa Ricreatorjev počasi oddaljila, predvsem po zaslugi večje točnosti v zaključevanjih na koš. Proti koncu polčasa so se «plavci» spet potrudili ter znižali zaostanek, ki je znašal v prvi polovici 4 točke. V drugem polčasu je je nadaljevala ista igra kot v prvem. Borovci so zablesteli od časa do časa, medtem ko je ekipa Ricreatorjev enakomerno nadaljevala. Proti koncu tekme so se «plavci» znašli v precejšnji zamudi in spet so začeli igrati boljše, a žal nepozno. Ob zadnjem sodnikovem žvižgu so bili še za 4 točke v zamudi.

KOMENTAR MIRKA NOVOSELA

Predragocena zmaga Ljubljancanov

Partizan je zmagovalac prvega dela jugoslovanskega košarkarskega prvenstva. Beograđani so prvi, čeprav so v Skopju izgubili v zadnji kolu proti Rabotničemu. Jugoplastika je zanesljivo in v visoko razliko doma odpravila Bosno in tako bo v nadaljevanju prvenstva izredno zanimiv boj za vrh lestvice, kajti Partizan bo moral še igrati v Splitu. Za obe ekipi pa bo predstavljalo v nadaljevanju prvenstva gostovanje v Sarajevu proti Bosni izredno težko preskušnjo. Če je bila borba za vrh izenačena, se bolj dramatična pa je bila borba na nižjem delu lestvice. Na zadnjem mestu je lanski prvak Zadar, ki je v zadnjem kolu po dramatični borbi klonil v Ljubljani, kjer je Olimpija osvojila predragoceno točko. Tudi Ljubljancanov so se namreč v tem prvem delu znašli v izredno nevarni «zoni».

Trenutno torej ostajata kandidata za izpad sarajevski Željeznikar in zagrebški Industromontaža. Zagrebčani so namreč po dramatični tekmi doma izgubili tekmo z Radničkim mraz v zadnji sekundi, potem ko so imeli 10 minut pred koncem srečanja kar 17 točk prednosti. Ta poraz bi lahko Industromontažo izredno drago stal, kajti moštvo bi moralo v borbi za obstanek v skupini najboljših osvojiti nekaj točk v gosteh, a to bo izredno težko. Karakteristika prvega dela prvenstva je bila velika izenačenost posebno na spodnjem delu lestvice. Ni bilo kola, da bi ne bilo razburljivih tekem, presenetljivih izidov. Glede kandidatov za reprezentanco pa ni bilo velikih novosti. Bodoči reprezentanti so bili tudi glavni junaki v svojih moštvih, kot Kicanović in Dalipagić (Partizan), Jerkov (Jugoplastika) in Delibasić (Bosna). Ta četverica je tudi v tem prvenstvu pokazala velik napredek. Kot je znano, so ostali repre-

IZIDI 13. KOLA: Rabotnički - Partizan 96:87, Jugoplastika - Bosna 97:82, Industromontaža - Radnički 74:75, Beke - Lokomotiva 114:105, Željeznikar - Borac 81:80, Olimpija - Zadar 87:85, C. zvezda - Metalac 85:73

LESTVICA Partizan Beograd 22; Jugoplastika Split 20; Bosna Sarajevo in Radnički FOB Beograd 16; Beke Beograd 14; Metalac Valjevo, Rabotnički Skopje in Crvena zvezda Beograd 12; Olimpija Ljubljana, Lokomotiva Zagreb, Borac Čačak, Željeznikar Sarajevo in Industromontaža Zagreb 10; Zadar 8.

PRIHODNJE KOLO (10. 1. 1976) Zadar - Borac; Željeznikar - Radnički FOB; Industromontaža - Partizan; Rabotnički - Metalac; Crvena zvezda - Lokomotiva; Beke - Bosna; Jugoplastika - Olimpija.

Mirko Novosel

V nedeljo so Borovi košarkarji v tretjem odločilnem srečanju z Ricreatorjem izgubili za štiri točke. Na sliki: posnetek te tekme

KOSARKA

V tretjem odločilnem srečanju borovci izgubili za štiri točke

V mladinskem prvenstvu poletovi premagali Don Bosco - Spodrsrlaj «plavih»

Bor - Ricreatori 60:64 (28:32)

BOR: Furlan (k) 19, Udovčić 18, Trevisan 8, Slobec 8, Race 6, Mesensel 1, Farneti, Pegan, Koren. SODNIKA: Bozetto in Fegac. PROSTI METI: Bor 9:14. PON: nihče. Ekipi Bora ni uspelo napredovanje v nadaljnjo fazo prvenstva «Pomlad». V tretji in odločilni tekmi z ekipo Ricreatorjev so fantele klonili za 4 točke. S prikazano igro pa so borovci zelo razočarali. Obramba je zagrešila nešteto napak, napad je bil neučinkovit, poleg tega pa so se zgredili še mnogo podaj in še več metov od daleč. S tem porazom so si «plavci» pripravili ugodno priložnost. V prvih minutah se je bil na igrišču hud boj. Obe ekipi sta skušali uvesti svoj tempo. Na obeh straneh so igralci storili mnogo napak, pozneje pa se je ekipa Ricreatorjev počasi oddaljila, predvsem po zaslugi večje točnosti v zaključevanjih na koš. Proti koncu polčasa so se «plavci» spet potrudili ter znižali zaostanek, ki je znašal v prvi polovici 4 točke. V drugem polčasu je je nadaljevala ista igra kot v prvem. Borovci so zablesteli od časa do časa, medtem ko je ekipa Ricreatorjev enakomerno nadaljevala. Proti koncu tekme so se «plavci» znašli v precejšnji zamudi in spet so začeli igrati boljše, a žal nepozno. Ob zadnjem sodnikovem žvižgu so bili še za 4 točke v zamudi.

dosodili 30 prostih metov domačinom in le 8 «plavim». *** Peter Polet - Don Bosco 73:47 (33:17) POLET: Danev 4, Škarab 6, Kalin 4, Taučer 2, Sosić E. 35, Sosić V. 2, Vitez M. 10, Tavčar 7, Vitez B. 4. DON BOSCO: Pipan, Bosic 2, Zonta 17, Milen F., Milan Fr. 6, Di Pasquale, Ritsa 3, Cappellani 6 in Zago 6. FM: Polet 18:32, Don Bosco 11:26. PON: v 3. min. d.p. Škarab, v 9. min. Riosa, v 12. min. Bosic in v 13. min. Zonta. SODNIKA: Franco in Marchesan. Proti isti ekipi, ki so jo v prvem delu prvenstva premagali z dokaizno težavo (67:63), in doma zaslužen zmagali z razliko 28 točk. Openci so bili že od vsega začetka v vodstvu, ki so ga obdržali do konca srečanja. S hitrim ritmom so si že v uvodnih potezih priborili tako prednost, ki jim je dopustila mirneje igro v nadaljnjih minutah. Gostje so bili nevarni le enkrat, in to v drugem polčasu, ko so se približali na osem točk; kljub temu so poletovi ohranili mirne živce in zopet začeli večkrat vodstvo, ki je dokončno pokopalo vse upe gostov. Kot običajno je bil najboljši v Poletovih vrstah Sosić, ki je dosegel skoraj polovico košev za svojo ekipo. Pohvaliti pa je treba celotno openško moštvo, ki je s poirtvovalno in preudarno igro doseglo važen uspeh. Lota

NAPOVEDUJEJO TUDI ZVIŠANJE CENE PETROLEJSKIH PROIZVODOV

Z novim letom podražitve cele vrste javnih storitev

Zavarovalnice grozijo s podražitvijo avtomobilskega zavarovanja - Zvišanje pokojnin INPS in draginjske doklade za državne uslužbence

RIM, 29. — Z novim letom bodo stopile v veljavo v Italiji nekatere novosti, ki zadevajo predvsem tarife javnih storitev, davčne alikvote, povznanje plač in pokojnin ter nove avtomobilske pritikline, ki doslej niso bile obvezne. Prva skupina novosti zadeva podražitve javnih storitev, ki jo bomo s 1. januarjem 1976 občutili na svoji koži. Poglejmo v skopih obrih, kaj nas čaka.

Posta: 1. januarja 1976 bo stopil v veljavo drugi del podražitve, ki so jih določili pred nekaj meseci. Poprečna podražitve znaša 40 odst. vsaj kar zadeva najbolj navadne storitve: pisma se bodo podražila za 50 lir (od 100 na 150), dopisnice in poštni listki za 30 lir (od 70 na 100), priporočena pisma bodo poslej veljala 400 lir. Cena brozjavk pa bo ostala nespremenjena.

Zavarovalnica: zadeva predvsem avtomobilsko zavarovanje, katerega podražitve sicer še niso določili, za zavarovalnice pa napovedujejo podražitve od 30 do 40 odstotkov. Pričačujejo pa vsakekorn ministri sklep, ki bo določil nove tarife.

pa bo letno prihranil 90 tisoč lir itd. Ob koncu pa se novost za tiste, ki skušajo obogatiti z loterijo. Od sobote bodo vlekli nekoliko prej, se pravi ob 15.30.

Radikali bodo prijaviteli ministra za pravosodje Realeja?

RIM, 29. — Voditelji radikalne stranke so poverili odvorniku Stefanu Rodutu, Francu De Cataldu in Mauru Melliniju nalogo, da prijavi-jo sodnim oblastem ministra za pravosodje Realeja, češ da je obdržal kar sedem dni v svojem uradu zakon o mamilih, ki ga je predsednik republike podpisal 22. decembra. Marco Pannella je dejal, da je minister Reale tako v bistvu prispeval k obsodbi mnogih nedolžnih držav-

ljanov na dodatne dni zapor, kljub temu, da je parlament že odpravil krivični zakon, ki je bil prej v veljavi.

Svoje strani je odvornik Mellini dejal, da so bili kar sedem dni policija, karabinjerji in sodstvo prisiljeni ravnati se po starem zakonu, zaradi česar je minister Reale politično in moralno odgovoren za ti soče dni nepravilnega zapora za mnoge državljane.

V krogih ministrstva za pravosodje pa poudarjajo, da je zakon o mamilih sledil normalnim postopkom, češ, da so ga celo objavili s posebnim postopkom, zaradi česar bi bila vsaka prijava proti ministru Realeju neutemeljena.

PARIZ, 29. — V Parizu so uradno sporočili, da je Francozov več kot 52 milijonov. Po zadnjem štetju je še štjevalo prebivalcev od leta 1968 do leta 1975 povečalo za 5,7 odstotka.

PO HUDI NESREČI NA DELU V INDIJSKEM RUDNIKU ČAF MAL

Kljub neumornemu delu reševalcev usoda zasutih rudarjev zapečaten

Podzemna voda zalila rove skoraj do stropa - Protislovne vesti o številu žrtev: 372 po sporočilu indijske vlade, nad 700 po sporočilu sindikatov

NOVI DELHI, 29. — Kljub prizadetosti okrog 500 reševalcev v indijskem premogovniku Caf Mal 240 km od Kalkute, ni več upanja, da bi rešili stotine rudarjev, ki so bili na delu v rovi, ko je premogovnik zalila voda. Delo reševalcev se nadaljuje neumorno, predvsem s štiri-mi orjaskimi črpalkami, da bi izsušili podzemsko rovo.

Vesti o številu ponesrečencev so protislovne. Po uradnem sporočilu vlade naj bi bilo v rovu 372 rudarjev, sindikati pa trdijo, da je ponesrečencev okrog 700. Uradno število žrtev so ugotovili na osnovi

seznama rudarjev, ki so bili v soboto na delu med drugo imeno in na osnovi pričevanja ravnateljstva premogovnika, ki zagotavlja, da vsaka izmena šteje 400 ljudi. Sindikati pa trdijo, da je število žrtev občutno večje, kar v trenutku nesreče delavci prve izmene niso še zapustili rovo.

Vzrok nesreče, ki je ena najhujših nesreč na delu v Indiji in v svetu na sploh, ni bil še ugotovljen. Sprva se je govorilo o eksploziji jamskega plina, ki naj bi prebila stene podzemnega jezera, nekatere izvedenci pa so demantirali domnevo. Mogočen tresk, ki so ga vsi imeli za eksplozijo, naj bi bil posledica usoda. Podzemna voda je zalila skoraj do vrha rove, ki prodrejo 370 metrov globoko. Šele ko bodo načrpal iz rovo vsa voda bo možna akcija reševalnih ekip in tlej bodo lahko ugotovili, koliko človeških življenj je zahtevala nesreča. delavcev.

Indijska zvezna vlada je sporočila, da bo v najkrajšem času odredila preiskavo, da se ugotovijo vzroki tragedije in se kaznujejo morebitni krivci. Strogo preiskavo so zahtevali tudi sindikati, ki so že dalj časa postavili na zatožni klopi nekatero rudarsko družbo zaradi pomanjkljivih varnostnih naprav in zastarelih strojev. In ravno na pritisk sindikatov je vlada pred nedavnim podražila vse rudnike.

V Indiji so rudarji najmanj plačani industrijski delavci. Njihovi mesečni prejemki ne presegajo 750 rupij na mesec (okrog 60 tisoč lir). Pripomniti gre tudi, da je bil rudnik v Caf Malu eden najsodobnejših indijskih premogovnikov in da so bili delavci sorazmerno dobro plačani. Kljub modernjšim napravam in varnostnim napravam pa je bil večkrat prizorišče hudih nesreč. Pred nekaj dnevi so v dveh zaporednih nesrečah izgubili življenje štiri rudarji, leta 1965 je pa zaradi silovite eksplozije jamskega plina umrlo 268 delavcev.

Indijske oblasti so tudi sklenile, da bodo dale svojem ponesrečencev majhno odpravnino, za tiste družine, v katerih je bil ponesrečen edini zaposlen, pa bodo poskrbeli vdovi zaposlitev.

Osvobojeni piloti prispeli v Moskvo

MOSKVA, 29. — Trije sovjetski častniki, ki so jih Kitajci pred 20 meseci ujeli s helikopterjem vred, so prispeli na moskovsko letališče Seremetjevo, od koder so jih takoj odpeljali neznan kam. Vsi trije so v dobrem zdravstvenem stanju, trdi TASS in zelo zadovoljni, da so se zopet vrnili v domovino.

Kitajci so kapetana Kurbatova, poročnika Fuskova in podporočnika Buhelnikova ujeli 14. marca 1974, ko je njihov helikopter v neurju bil prisiljen pristati na kitajskem ozemlju.

Fraccarijevi ugrabitelji stopili v stik z draguljarjevo družino

VERONA, 29. — Ugrabitelji draguljarja Filiberta Fraccarija, ki je izgubil prejšnji teden v noči od torika na sredo, so se danes oglašili ugrabljenec družini. Vest je sporočil odvornik Fraccarijevih, ki tudi dodal, da so banditi postavili nekaj pogojev za nadaljnja pogajanja: glavni med temi je, da družina doseže prekinitev sodne preiskave in molk tiska.

Preiskava o tatvini na milanskem sodišču

MILAN, 29. — Milanski preiskovalci še niso izpolnili seznama dragocenosti, ki so jih za božič še neidentificirani tatovi odnesli iz urada sodnih izvidov milanskega sodišča. Doslej je bilo vsakekor ugotovljeno, da je zlikovec pomagal kdo od uslužbencev sodišča, ki jim je priskrbel ključe urada. Preiskovalci so že prišli do presenetljive ugotovitve, da štjevalo ključe urada ni točno znano. Sprva so mislili, da obstajata le dva ključa, a doslej so jih našli že pet.

Predsednik milanskega sodišča Trimarich je medtem odredil strožje nadzorstvo v palači, v katerem pa bodo začeli z deli za okrepitev vseh varnostnih naprav.

DOKONČNO ODPRAVLJENA SPOLNA DISKRIMINACIJA?

Od včeraj v Angliji popolna enakopravnost med moškimi in žensko

Ženski prepovedana odslej le poklica rudarja in duhovnika

LONDON, 29. — V Veliki Britaniji je pred novim letom stopil v veljavo zakonski ukrep, ki določa popolno enakopravnost med žensko in moškimi na vseh področjih. O tem govorita temeljna zakona «Equal Pay Act» in «Sex Discrimination Bill», ki sta od danes polnopravna.

Poleg izredno zapletene normative, ki vodi žensko delo na vseh produktivnih območjih gospodarskega življenja, predvidevata oba zakona vrsto drobnih načel, katerih namen je odpraviti tradicionalno podobo ženske, «ki gre vsak dan po nakupih», «gospodinje, ki kupuje določene pralne praške», «matere, ki pelje otroke v šolo» in podobne ustaljene predstave, ki jih imajo v Angliji, in ne samo tam, o ženskah. Novi zakon bo veljal britansko vlado tudi dokajšnje štjevalo milijonov, saj bo morala v prihodnjih mesecih spreminiti učne knjige, v katerih opredeljuje ženske tradicionalne opravke gospodinje, hišne pomočnice, tipkarike, tancinje, medtem ko predstavljajo moškega vedno kot epater familias, poglavarja družine v starem patriarhalnem slogu. Zakon o odpravi spolne diskriminacije predvideva tudi druge spremembe na sodnem področju, saj bodo morali npr. odpraviti vse nemešane razrede ter dati enako ravnost dekletom in dečkom, da izbirajo med potukom matematike, ali šivanja, prirodopisa ali glasbe, zgodovine ali gospodarstva.

Kar bo najbolj vplivalo na britansko gospodarstvo pa bo vsakekor dejstvo, da bodo odslej ženske prejemale za isto delo isto plačo kot moški, poleg tega bodo delodajalci morali zenskam nuditi enake možnosti za napredovanje kot moškimi, zakon pa predvideva vrsto drugih podrobnosti, zaradi katerih vlada med britanskimi delodajalci pravi prelah.

Samo na nekaterih področjih se bo ohranila dosedanja diskriminacija. Zenskam bo prepovedano upravljaljati rudarsko delo in duhovniški poklic, moški pa bodo morali tudi vnaprej prepuustiti delo babice ženskam.

Prva posledica zakona je interpelacija nekoga parlamentarca, ki je

TRŽASKI DNEVNIK

OPOZORILO SLOVENSKEGA GOSPODARSKEGA ZDRUŽENJA

OBVEZNA TEDENSKA ZAPORA LOKALOV

Okoliške občine bi morale vprašati za mnenje tudi SGZ

Z zakonom št. 425 z dne 1. 6. 1971 je bilo določeno, da mora vsak javni lokal, ki se bavi s prodajo - konsumacijo pijač in jedil občinstvu (gostilne, bari, restavracije, hoteli itd.) obvezno spostovati en dan tedenskega počitka. Odredba se je zdelovala po podobnem režimu, ki je že veliko poprej obstajal v drugih državah zahodne Evrope, obenem pa je ugodil zahtevam sindikatov, ki so za gostinske delavce zahtevali en redni dan tedenskega počitka, kar poprej ni bilo mogoče, saj so bili obrati stalno odprti.

Obvezni dan tedenskega počitka odredi zupan s posebnim odlokom v začetku vsakega leta. Lastniki lahko sicer tudi v teku leta zaprosijo za spremembo, če jih k temu silijo resni razlogi. Preden zupan izda odlok se posvetuje z zainteresiranimi, oziroma z njihovimi organizacijami ter postaveva krajevne razmere. Ne sme se zgoditi, da bi nepravilno bili v istem kraju zaprti vsi obrati isti dan, ker so javni lokalni servis občinstvu - ljudstvu, ne pa samo sredstva za delo. Obvezni dan tedenskega

ga počitka je treba strogo spostovati, ker so za kršilce predvidene visoke kazni. So pa tudi izjeme, ko se lastnikom ni treba držati tedenske zapore. Zakon jih predvideva za nekatere primere, ki jih mora vedno s posebnim odlokom določiti zupan s predhodnim posvetovanjem z zainteresiranimi organizacijami lastnikov. Za turistično zanimive kraje, ki delujejo sezonsko, ali kjer je velik prehod turistov ali izletnikov, lahko zupan določi do 90 dni letno fakultativne zapore. Za posebne manifestacije (športne, verske, turistične, folklorne itd.) pa ima zupan na razpolago še dodatnih pet dni letno za fakultativno zaporo, se pravi, da lastnik lahko drži obrat zaprt ali odprt, kot ga je volja. Sam zakon pa predvideva, da je zapora fakultativna, če pade v tednu na dan zapore praznik ter v tednih pred Božičem in Veliko nočjo.

Prav te stvari sestavljajo na občinski seznam obveznih dni tedenske zapore za posamezne lokale. Prihajajo pa do čudne situacije, ker nekatere okoliške občine ne vprašajo za mnenje glede teh zapor Slovskega gospodarskega združenja, kot strokovne organizacije, čeprav slednje združuje in predstavlja v okolici veliko večino gostilniških obratov, ki so večinoma slovenski. Zupane občinskih tržaške pokrajine zato pozivamo, da se tudi v tem oziru obracajo na SGZ, kot na enakopravno strokovno organizacijo gostilničarjev, ker jih k temu silijo zakon sam.

Končno naj še sporočimo zainteresiranim, da je tržaški zupan predvidel fakultativno tedensko zaporo od 27. do 31. decembra letos, dolinski pa na dan 31. decembra.

V. K.

Lovriha in Štoka

(Nadaljevanje z 2. strani)

zakonodajni ravni «v okviru», ne pa «izven» lastnih pristojnosti. Toda delala morajo sprejeti jasno politično obvezo v odnosu do vsedravnne vlade, saj morajo biti glede problemov manjšine prvi in reprezentativni odgovorniki vlade.

Sicer pa je bil Zanfagnini zelo oster do novega odбора: med drugim je dejal, da je s piclo večino 51 odstotkov mogoče sicer izvoliti predsednika in odbor, nemogoče pa je dokazala obstoj novega delca v atomskem jedru. Zbanfagnini so v protislovnih ozornih bombardirani neke visokoenergetske delce z nevtrini in dokazali obstoj delca «charm», ki je 101. sestavni del atomskega jedra.

NAROČNINA ZA PRIMORSKI DNEVNIK ZA LETO 1976

Za zasebnike mesečno 30,00 din letno 300,00 »

Za organizacije in podjetja: mesečno 40,00 din letno 400,00 »

ZA VSE NAROČNIKE: Brezplačno mesecnik D A N

Vsako, ki se nanovo naroči, bo decembra prejel dnevnik brezplačno

Narocnino sprejema! «ADIT» 61000 Ljubljana, Gradišče 10/11 nad. tel. 22207, ziro račun 50101-603-45361.

REZULTATI ANKETE DRUŽBE GALLUP V TRINAJSTIH DRŽAVAH

Predvidevanja ljudi za leto 1976 v znamenju zmernega pesimizma

Ljudje pričakujejo za prihodnje leto višje cene, več davkov in prav tako hudo gospodarsko krizo

MILAN, 29. — Kakšno bo leto 1976 z gospodarskega in političnega vidika? Predvidevanja za leto, ki se bo začelo v četrtek, so skoraj po vsem svetu negativna, vsakekor pa so ljudje manj pesimisti kot konec lanskega leta. To je osnovna značilnost ankete, ki so jih družbe za raziskovanje javnega mnenja izvedle v 13 državah, med katerimi je tudi Italija.

V tej državi je bilo 24 odstotkov anketiranih mnenja, da bo leto 1976 boljše od leta 1975, 46 odstotkov je bilo ravno nasprotnega mnenja, 30 odstotkov anketiranih pa ni znal odgovoriti na vprašanje. V primerjavi s lanskim letom se je občutno izboljšal persimistov (od 62 na 46 od sto) in naraslo število optimistov (od 18 na 24 od sto). Razen Italijanov so pesimistično nastrojili tudi za hodni Nemci (za 9 od sto anketiranih bo leto 1976 boljše, kar za 53 od sto anketiranih pa bo odločno slabše), medtem ko so precejšnji optimisti na švedskem, v Braziliji, v Urugvaj in v Indiji, v ostalih državah ankete (Francija, V. Britanija, Španija, Švica, Kanada, Japonska in Avstralija) je štjevalo pesimistov enako številu optimistov, katerih pa je vsakekor znatno več kot lani.

Nad štiri petine Italijanov je pričaranih, da bodo tudi prihodnje cene potrošnega blaga vztrajno narasčale, medtem ko je nepopoljšljiv optimistov, ki so prepričani, da bodo cene padle, komaj sedem odstotkov. Isto razmerje med optimisti in pesimisti glede cen velja tudi za ostale države. Edini izjemi sta Švica in Indija, kjer skoraj 50 odstotkov anketiranih sanjari o znatno nižjih cenah.

Skoraj povsod pričakujejo večjo brezposelnost kot so tudi v višini mnenja, da bo 1976 leto sindikalnih bojev. Zanimivo je nadalje, da se v primerjavi s lanskim letom ni bistveno spremenilo razmerje med tistimi, ki predvidevajo veliko stavk in tistimi, ki menijo, da stavk ne bo.

Tudi glede davkov so bili anketirani v vseh državah črnogledi in so napovedali občutno povznanje da-

javne. «Oskar» pesimizma gre v tem pogledu Francozom (kar 83 od sto napoveduje višje davke), medtem ko je bilo v Italiji 66 odstotkov pesimistov in 8 odstotkov nepopoljšljiv optimistov, ki so prepričani, da se bo država zadovoljila s sedanjim izžemanjem. Italijani so tudi zelo pesimisti glede možnosti ugodne rešitve gospodarske krize, saj jih le 8 odstotkov meni, da se bo položaj izboljšal, kar 69 odstotkov pa je prepričanih, da bo država imela iste težave kot letos. Po številu črnogledov nadkrivljujejo Italijo le Velika Britanija in Švica, medtem ko so na isti ravni Francija, Zahodna Nemčija in Avstralija.

Zadnja skupina vprašanih je zadevala mednarodni položaj s posebnim poudarkom razmerju med velsilama. Skoraj povsod so prepričani, da bo Sovjetska zveza okrepila svoj položaj, ZDA pa bodo ostale več ali manj na istem. Hkrati bo povečala svoj vpliv tudi Kitajska.

Demonstracije francoskih vinočradnikov

PARIZ, 29. — Francoski vinočradniki so od včeraj znova izkopaljo bojno sekiro: mesto Sete, ki je osrednje pristanišče za uvoz italijanskih vin, je bilo danes popolnoma osamljeno od države. Okrog 15 tisoč kmetovalcev se je usulo v mesto in postavilo cestne bloke na vseh cestah: edini, ki so lahko odpeljali iz mesta so bili tovornjaki, ki so prevažali ostrige za skorajšnje novoletne praznike.

Vinočradniki, katerih voditelji se bodo sestali jutri s predsednikom ministrskega sveta Chiraocom, so zagrozili, da bodo nadaljevali s protestnimi manifestacijami, če ne bo vlada prepovedala uvoz italijanskega vina ali pa ga tako močno obdavčila, da ne bo več konkurenčno na francoskem tržišču.

Nesrečnemu ali nerodnemu predsedniku je pri tem naredil še medvedovo uslugo šef tiskovnega urada Bete hiše, ki je na vse kriplje in pretege prepričeval častnike, da je Ford odličan smučar. Kot našel je tedaj predsednik znova tebebil in z njim tudi ves njegov ugled dobrega športnika.

Prispevajte za DIJAŠKO MATICO

FORD IN KARIKATURISTI ALI NERODEN PREDSEDNIK

Ko je pred podrugim letom Gerald Ford nasledil Richardu Nixonu, je bilo to za ameriške karikaturiste prava tragedija. Z razliko od svojega prednika je novi predsednik imel poprečen obraz brez izrazitih potez, tako da je bil narisati karikatura o njem res nevalježen posel. Ščasoma pa so karikaturisti vse bolj zadovoljni z novim predsednikom, oziroma z njegovo nerodnostjo: odkar se je med uradnim obiskom v Avstriji prvič spodtaknil na stopnicah, ko je stopal z letala, se je za Forda začela črna doba: spodtaknjen je sedel v letalu in v podobi je nato vrsta atentatov in, kot najboljša čenka, nerodnost na uradnem kosilu s predsednikom Egipta Sadatom, ko je nazdravil moči in junaštvu izraelskega naroda.

Od tedaj v ameriških listih kar mrpoli Fordovih karikatur, ki pikro poudarjajo predsednikovo nerodnost, šef Bete hiše pa se kar naprej vstrajno sili karikaturistom v zobe. Ravno v nedeljo je na smučanju nerodno padel, kar je bil že špet povod za plaz karikatur. Najbolj zlobno je objavil «Denver Post»: risba prikazuje predsednika, ki se hrbtno spušta po strmini, nek opazovalec pa pripominja: «Ali je njegov učitelj smučanja tudi šef njegovega volinoga urada?» (predsednikova priljubljenost je v zadnjih mesecih znatno padla).

Nesrečnemu ali nerodnemu predsedniku je pri tem naredil še medvedovo uslugo šef tiskovnega urada Bete hiše, ki je na vse kriplje in pretege prepričeval častnike, da je Ford odličan smučar. Kot našel je tedaj predsednik znova tebebil in z njim tudi ves njegov ugled dobrega športnika.

Maj v deželi Sovjetov

ONKRAJ KAVKAZA 55.

Dušan Željanzov

«Za konec pa bi vas, Ilja Grigorjevič, če dovolite, rad še povprašal, kako delate. Koliko uporabljate osebne izkušnje med pisanjem, v koliko pa med delom sodelujete z ustvarjalno fantazijo. In končno, koliko časa pišete knjigo in kakšen je videti vaš vsakdanji delovni dan?»

«Uporabljam zelo različno tehniko pisanja. Prej, ko sem bil še mlajši, sem delal samo ponoči. Zdaj delam samo podnevi. Ne zato, ker bi bil dan boljši za delo, temveč zato, ker mi zdaj ni štirideset ali pa niti šestdeset let.

Približno od tridesetega leta dalje pišem na pisalni stroj, ker je postal moj rokopijski tako slab, da nisem mogel sam prebrati tistega, kar sem bil napisal. Delam tako, da najprej napišem stran besedila, potem pa ga predelujem. Odrežem košček, ki mi ni všeč in namesto njega nalepim drug košček papirja z novim besedilom. Kasneje uvidim, da mi ni všeč tudi ono, kar sem bil v začetku napisal. Splet začnem odmetavati košček za koščkom popisane papirja in na koncu je moj list podoben mozaiku poreznega papirja. To je vsakekor neekonomičen način dela. Večina drugih piscev najprej ustvari koncept, kratko vsebino tistega, o čemer namerava pisati, potem pa začneja

z delom. Jaz ne morem tako ravnati. Nisem v stanju, da bi pisal poglavje za poglavjem romana toliko časa, dokler predhodnega poglavja ne popravim in v celoti dokončam. Prej sem tudi sam delal načrte za pisanje. Toda spoznal sem, da vsi ti načrti hitro razpadejo, čim začnejo ozivljati junaki na straneh romana. Junak bo, zagotovo, ravnal drugače v knjigi kot pa je to zamišljeno vnaprejšnjem narejenem načrtu. Junak je mešanica cele vrste opazovanj in cele vrste piščevih spoznanj. Junaki romana so sestevanje vsega, kar počenjajo številni pisateljski znanci, njegove osebne izkušnje in pojmovanje sveta. Morda je sama zgodovina romanopisec? Morda ji živi ljudje služijo kot prototipi in ko jih stajka skupaj, piše romane — dobre ali slabe? Če je bil uspešno ustvarjen kak lik v romanu, potem je takšen lik živ. Če pa avtor opisuje tisto, kar po svoji notranji vsebini ne more biti prepričljiv, potem je to navaden plakat, plakat v sliki. Cehovu se je takšen zdel lik Napoleona v genialni knjigi «Vojna in mir», katere avtor je imel šop «ključe» za like ljudi. Imamo deset «ključe» ali pa tisoč takšnih «ključe», toda niso vsi ti «ključi» za sleherni lik dobri niti pri največjih pisateljih. Tolstoj ni imel posebnega «ključa» za Napoleona in tako tudi genialni Tolstoj ni mogel izdelati lika francoskega imperatorja, ki je v romanu «Vojna in mir» samo plakat osebnosti, ne pa živa osebnost, kot so to drugi junaki v tej veliki knjigi. Mislim, da bo dovolj...»

Utihihnil je, in zadelo se mi je, da je moj gostitelj že utrujen. S svojim utrujenim obrazom, redkimi, sivimi lasmi, a vendar bistrimi očmi, je bil videti kot popotnik, ki ga je upehala več kot sedemdeset let dolga pot, po kateri je hodil z odprtimi očmi in z veliko ljubeznijo do življenja in vsega lepega. Zato sem se poslovil, ob slovesu pa ga še poprosil, da bi ga lahko fotografiral. Dovolil mi je in tako sem ga fotografiral v njegovem stanovanju ti-

ste srede 6. oktobra 1965. leta v Moskvi.» In to sliko objavljam tudi ob tem besedilu.

Tako je bilo zapisano v moji popotni beležnici iz tiste časa. K temu danes nimam več kaj dodati. Vendar se mi zdi, da bi bilo treba še malo obširneje spregovoriti tudi o usodi Erenburgovih spominov, ki so doživljali še med izhajanjem v osrednji sovjetski literarni reviji Novi mir dokaj ugovorov, polemik in tudi sporov. Sicer pa to ni za Erenburgovo delo nič čudnega. Bil je namreč svetovljan, razpet med Vzhodom in Zahodom. In sleherni njegovo novo delo, naj je bilo literarno, publicistično ali novinarsko, je zmeraj razburjalo duhove, najbolj pa se je to pokazalo prav med izhajanjem njegovih spominov v letih 1962 do 1963 in 1965 ter 1966.

Memoarska literatura je nujno v nekem smislu protislovna: to protislovje se odraža v razmerju subjekt-objekt ali, konkretnje, pisatelj, oziroma pisec spominov je nujno subjektivno glede na objektivnost dogajanja, časa in ljudi, ki jih popisuje. Ta moment postane še kritičnejši, kolikor novejšo dobo ali celo sodobnost obravnava pisatelj.

Nekaj podobnega se je pripetilo tudi Ilji Erenburgu. Na nekaj tisočih straneh, razdeljenih v šest knjig, nam je Ilja Erenburg s svojo ogromno erudicijo, znanjem, pisateljskim talentom in številnimi srečanji in življenjskimi pripetljaji popisal živahno, privlačno pa tudi plastično in prodorno svojo, do sedaj prehojeno življensko pot, dolgo več kot dobrih sedemdeset let.

Zivljenska pot Ilje Erenburga je bila nedvomno burna. Rodil se je 1891. leta v Kijevu. Zaradi udeležbe v revolucionarnih dogodkih 1905-1907 je bil aretiran, 1908. leta pa je emigriral v Pariz. Šele marca 1917 se je vrnil v Rusijo, 1921. leta pa ga najdemo spet v Parizu. Med špansko državljansko vojno sodeluje na strani republikancev, začetek druge svetovne vojne pa ga spet zateče v Parizu.

Vse te skope, faktografske podatke navajam zato, ker so odločilno vplivali na njegove spomine, saj so končno njegova večna beganja med Vzhodom in Zahodom, primerjanje obeh svetov, njune stične točke in njuna velika protislovja stalno prisotna na straneh njegovih spominov.

Nedvomno je pomenil začetek objavljavanja Erenburgovih spominov tako v Sovjetski zvezi kot tudi na Zahodu in vsem svetu sprva veliko senzacijo, saj so upravičeno pričakovali presenečenja in nova odkritja izpod peresa pisca «Odjuge» (Tu naj pripomnim, da sem Odjugo prvič v slovenskem prevodu prav na tem mestu posredoval bralcem Primorskega dnevnika in je doslej v slovensčini izšla samo na straneh tega časnika. Pa tudi odlomke iz njegovih spominov so imeli bralci Primorskega dnevnika v mojem prevodu prvi priložnost brati v podlistku, čeprav so kasneje izšli v knjigi pri Državni založbi Slovenije leta 1970 pod naslovom Portreti. In tudi zato naj mi bo dovoljeno na tem mestu malo več spregovoriti o Erenburgu) In res, vse, kar je bilo nakopičenega, občutenega, spoznanega in doživetega v razmeroma dolgem življenju, ki se je začelo z imago futurizma v umetnosti in končalo s porazom tretjega rajha in ruševinah Reichstaga v tistih majskih dneh 1945. leta, je moralo v tej ali oni obliki najti odzraza in svojo zrcalno podobo prve polovice našega stoletja, razpetega med prvimi avtomobili in prvimi umetnimi zemeljskimi sateliti in atomsko bombo, med kapitalističnim, kolonialističnim svetom in dobo, ko je več kot polovica sveta krenila na pot socializma, ko so sramotne kolonialne meje in območja izgubile skoraj z vseh kontinentov, posebej z afriškega, in ko smo doživeli dve svetovni vojni, veliko oktobrsko revolucijo in vrsto drugih velikih dogodkov, ki so kljub kratki, skoraj neznamiti časovni razdalji postali že danes deli, in to pomemben del človeške zgodovine sveta.

(Nadaljevanje sledi)